

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 2

Rozeslána dne 12. ledna 1996

Cena Kč 19,70

O B S A H:

6. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 8. listopadu 1995 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky
7. Vyhláška Ministerstva obrany o peněžních a naturálních náležitostech vojáků v činné službě a žáků vojenských škol, kteří nejsou vojáky

6

NÁLEZ Ústavního soudu České republiky Jménem České republiky

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 8. listopadu 1995 v plénu ve věci navrhovatele Ing. P. U., zastoupeného JUDr. P. R., a účastníka řízení – Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky o návrhu na zrušení ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, podaného spolu s ústavní stížností proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. října 1994 č. j. 38 Ča 4/94-13

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění
(podstatná část)

Navrhovatel – stěžovatel podal ústavní stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba se žádostí o přezkoumání rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 11. 8. 1994 č. j. MHMP 70379/OVS 1176/1994, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Obvodního úřadu v Praze 2 ze dne 6. 6. 1994 č. j. 606/4-2571/94. Tímto rozhodnutím bylo určeno, že podle ustanovení § 13 písm. c) a § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, nelze stěžovateli vydat osvědčení o státním občanství České republiky.

Současně stěžovatel podal návrh na zrušení ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. (jehož aplikace vedla k citovanému rozhodnutí Městského soudu v Praze), podle něhož státní občan České republiky pozbývá státní občanství České republiky okamžikem, kdy na vlastní žádost nabytí cizí státní občanství s výjimkou, kdy cizí státní občanství získal v souvislosti s uzavřením manželství nebo narozením.

Stěžovatel uvedl, že podle ustanovení § 3 zákona Národní rady Slovenské republiky č. 40/1993 Z.z., o státním občanství Slovenské republiky, získal dnem 30. 6. 1993 volbou státní občanství Slovenské republiky. Poté požádal Obvodní úřad pro Prahu 2 o vystavení osvědčení o státním občanství České republiky a výslovně uvedl, že jako občan České republiky získal volbou dne 30. 6. 1993 slovenské státní občanství. Zdůraznil, že projevil vůli pouze k získání i slovenské příslušnosti, neprojevil však vůli pozbytí občanství české. Obvodní úřad v Praze 2 rozhodl, že podle § 13 písm. c) a § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. osvědčení o státním občanství České republiky nelze vydat. V odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán uvedl, že pozbytí státního občanství České republiky je vázáno podle ustanovení § 13 písm. c) a § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. na nabytí cizího státního občanství s výjimkou v zákoně uvedených případů.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, které Magistrát hl. m. Prahy zamítl a rozhodnutí správního orgánu 1. stupně potvrdil z důvodů, které uvedl obvodní úřad.

Stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí správní žalobu podle § 247 a násl. o.s.ř. Poukázal na znění čl. 12 odst. 2 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“), podle něhož nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství, a prohlásil, že on sám vůli směřující k pozbytí státního občanství České republiky nikdy neprojevil.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 1994 č. j. 38 Ca 4/94-13 byla žaloba zamítnuta. Městský soud považoval za nepochybné, že žalobce jako státní občan České republiky si dne 30. 6. 1993 zvolil podle § 3 zákona Národní rady Slovenské republiky č. 40/1993 Z.z. slovenské státní občanství a tímto dnem také státní občanství Slovenské republiky nabyt. V takovém případě není rozhodné, zda současně projevil vůli pozbytí státního občanství České republiky, neboť s nabytím cizího státního občanství zákon České národní rady č. 40/1993 Sb. spojuje bez dalšího pozbytí státního občanství České republiky (vyjma taxativně uvedených případů) a těchto důsledků si měl být žalobce vědom. I když cit. zákon Národní rady Slovenské republiky rozlišuje volbu státního občanství Slovenské republiky a udělení tohoto občanství na základě žádosti, je třeba vycházet z toho, že k nabytí cizího státního občanství došlo na základě vlastního projevu vůle žalobce. Za takový projev vůle nelze pokládat pouze žádost o udělení státního občanství Slovenské republiky, ale i volbu tohoto státního občanství. Je nutno vzít zřetel i na skutečnost, že možnost volby se vztahovala pouze na bývalé občany České a Slovenské Federativní Republiky, kteří nebyli k 31. 12. 1992 státními občany Slovenské republiky. Jedná se tedy o specifický způsob nabytí státního občanství Slovenské republiky a z toho, že tento způsob není výslovně uveden v ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb., nelze dovodit, že v takovém případě k pozbytí státního občanství nedochází. Z těchto důvodů měl soud za to, že ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. není v rozporu s čl. 12 Ústavy, neboť nabytí cizího státního občanství, s výjimkou taxativně uvedených případů, je spojeno s projevem vůle, a proto nelze konstatovat, že státní občan České republiky je v takovém případě zbavován občanství České republiky proti své vůli.

Stěžovatel napadl mimo jiné závěr Městského soudu v Praze, že ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. neodporuje čl. 12 odst. 2 Ústavy. Tento závěr soud opírá o tvrzení, že státní občanství České republiky pozbývá každý její příslušník, který na základě své žádosti získá občanství jiného státu, neboť již tímto jednáním je i srozuměn s jeho důsledky, jimiž je pozbytí státního občanství České republiky. Podle napadeného rozhodnutí není rozhodující, zda vůle pozbytí státního občanství České republiky byla explicitně projevlena, „neboť je-li se samotným projevem vůle nabytí cizí státní občanství spojen jako zákonný důsledek pozbytí občanství českého, obsahuje projev vůle směřující k získání cizí státní příslušnosti vždy i projev vůle směřující ke ztrátě českého státního občanství“. Uvedená úvaha však podle názoru stěžovatele nepřihlíží ke skutečnosti, že žádný právní předpis České republiky neobsahuje princip zákazu dvojího státního občanství, které naopak výslovně připouští. Občan musí nepochybně vycházet i ze znalosti předpisů o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, avšak především se spoléhá na to, že jsou v souladu s Ústavou, která o pozbývání státního občanství České republiky obsahuje explicitní ustanovení, zakazující možnost zbavit státního občanství kohokoli proti jeho vůli. Pokud by byl akceptován výklad Městského soudu v Praze, který interpretuje § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. tak, že stěžovatel státní občanství České republiky pozbyl ex lege, znamenalo by to, že citované ustanovení je v příkrém rozporu s čl. 12 odst. 2 Ústavy, který zakazuje, aby kterýkoli český státní občan byl svého občanství zbaven proti své vůli.

„Zbavením“ státního občanství ve smyslu citovaného ústavního předpisu se proto nepochybně rozumí zbavení jakýmkoli způsobem, tedy jak ex lege, tak rozhodnutím státního orgánu.

Podle názoru stěžovatele je tedy ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. v rozporu s čl. 12 odst. 2 Ústavy, protože toto ustanovení spojuje pozbytí státního občanství České republiky pouze s nabytím cizího státního občanství, aniž by uvedený následek podmiňoval nepochybným zjištěním, že pozbytí státního občanství není v rozporu s vůlí státního občana. Napadená rozhodnutí dále představují potencionální ohrožení svobody stěžovatele, a to pokud jde o právo nebýt nucen k opuštění své vlasti (vlastní země) a právo na svobodný návrat do ní, tedy práv a svobod, která jsou zaručena:

- v čl. 14 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“),
- v čl. 3 protokolu č. 4 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod,
- v čl. 12 odst. 4 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

V tomto smyslu jsou podle mínění stěžovatele napadené rozhodnutí i ustanovení § 17 cit. zákona v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Stěžovatel konečně uvádí, že aplikace ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb., obsažená v napadeném rozsudku konstatujícím pozbytí jeho státní příslušnosti k České republice ex lege, představuje porušení zásady rovnosti před zákonem, tedy základního práva stěžovatele vyjádřeného v čl. 3 odst. 1 Listiny, v čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a v čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

Podle § 74 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, může být spolu s ústavní stížností podán návrh na zrušení zákona nebo jiného právního předpisu anebo jejich jednotlivých ustanovení, jejichž uplatněním nastala skutečnost, která je předmětem ústavní stížnosti, jestliže podle tvrzení stěžovatele jsou v rozporu s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou podle čl. 10 Ústavy, popřípadě se zákonem, jedná-li se o jiný právní předpis.

Podle § 78 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., jestliže byl spolu s ústavní stížností podán návrh na zrušení právního předpisu podle § 74, senát řízení přeruší a návrh na zrušení právního předpisu postoupí plénu k rozhodnutí podle čl. 87 odst. 1 písm. a) nebo b) Ústavy.

Senát Ústavního soudu se v první řadě zabýval otázkou, zda jsou podmínky tohoto zákonného ustanovení splněny. Dospěl k závěru, že návrh na zrušení právního předpisu (ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb.) byl podán (spolu s ústavní stížností) v souladu s uvedeným ustanovením, neboť jeho aplikace vedla k rozhodnutí Městského soudu v Praze touto stížností napadeného. Proto usnesením ze dne 25. 1. 1995 sp. zn. I. ÚS 2/95 senát řízení o ústavní stížnosti přerušil a návrh na zrušení ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. postoupil plénu Ústavního soudu k rozhodnutí podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy.

V rámci posuzování uvedeného návrhu, o němž rozhoduje plénum Ústavního soudu, se soudce zpravodaj ztotožnil s výše uvedenými právními názory senátu Ústavního soudu. Důvody k odmítnutí návrhu podle § 43 zákona č. 182/1993 Sb. neshledal.

Poslanecká sněmovna Parlamentu (předseda sněmovny Dr. Milan Uhde) poukázala na to, že zákon České národní rady č. 40/1993 Sb. byl schválen potřebnou většinou poslanců dne 29. 12. 1992, byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a řádně vyhlášen. Podle důvodové zprávy se jedná o nový způsob pozbytí státního občanství České republiky v případě, kdy státní občan České republiky nabude na vlastní žádost cizí státní občanství. Toto ustanovení vychází ze zásady, podle níž by každá fyzická osoba měla mít pouze jedno státní občanství. Obdobná právní úprava platí v řadě jiných zemí.

Poslanecká sněmovna dále uvedla, že ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. vychází z předpokladu, že státní občan může požádat o nabytí cizího státního občanství, přičemž okamžikem jeho nabytí ztrácí státní občanství České republiky. Podání žádosti státního občana o nabytí cizího státního občanství je přitom nepochybně dobrovolným a svobodným projevem vůle tohoto občana. Se zmíněným projevem vůle pak ustanovení § 17 cit. zákona spojuje stanovené právní důsledky, tj. pozbytí státního občanství České republiky. S přihlédnutím k tomu je ustanovení § 17 cit. zákona zcela v souladu s čl. 12 odst. 2 Ústavy neboť podáním žádosti o nabytí cizího státního občanství projevuje žadatel nepochybně svoji vůli, a to zcela v souladu se smyslem citovaného článku Ústavy České republiky. Zůstává však otázkou, zda volbu cizího státního občanství lze považovat v širším smyslu též za „žádost“ o nabytí cizího státního občanství ve smyslu § 17 cit. zákona.

Za tohoto stavu věci vyjádřila Poslanecká sněmovna stanovisko, že zákonodárny sbor jednal v přesvědčení, že přijatý zákon je v souladu s Ústavou, ústavním pořádkem České republiky a naším právním řádem.

Ústavní soud si rovněž vyžádal vyjádření Ministerstva vnitra České republiky, které je příslušným resortním orgánem ve věcech státního občanství České republiky (§ 49 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb.).

Ministerstvo vnitra uvedlo, že pozbytí státního občanství podle § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. nelze považovat za zbavení občanství proti vůli občana. O zbavení (odnětí) občanství v tomto případě správní orgány nerozhodují, nýbrž pouze registrují, že občan České republiky na vlastní žádost nabyl cizí státní občanství a tím pozbyl občanství České republiky. Podle názoru Ministerstva vnitra se občan může sám rozhodnout, zda požádá o cizí státní občanství a tím je srozuměn s právními důsledky, které tento projev vůle bude mít na jeho státní občanství České republiky.

Námítku, že ztráta občanství České republiky podle § 17 cit. zákona nenastane v případě, kdy občan nabyl cizí státní občanství tzv. volbou občanství, nepovažuje Ministerstvo vnitra za významnou. Není rozhodující forma nabytí státního občanství, ale podstatné je, že nabytí cizího občanství bylo spojeno s podáním žádosti občana, tedy s projevem jeho vůle, který lze po formální stránce označit jako žádost, prohlášení, sdělení apod.

Ministerstvo vnitra se dále vyjádřilo i k důsledkům nabytí cizího státního občanství v právních řádech jiných států. Jedná se např. o tyto státy:

Rakousko

Rakouské občanství se pozbývá:

1. získáním cizí státní příslušnosti

Švédsko

Švédské občanství se ztrácí:

1. když osoba, která nabývá cizí státní občanství, o toto občanství požádala nebo výslovně souhlasila s jeho udělením

Obdobně je situace ohledně pozbývání státního občanství řešena například i v Dánsku, Norsku, Nizozemí, Austrálii, Bolívii a Mexiku.

Ministerstvo vnitra dále sdělilo, že se připravuje nová Evropská úmluva o státním občanství a vojenské povinnosti v případě vícenásobného státního občanství. Tento návrh je však dosud projednáván na expertních jednáních Rady Evropy a je obtížné určit, kdy bude konečné znění dopracováno.

Vlastní rozbor problematiky

I. Ústavní soud se v první řadě zabýval formální stránkou přijetí zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. Z vyjádření Poslanecké sněmovny Parlamentu a ze sněmovních tisků 208 a 209 (obsahujících těsnopiseckou zprávu o 19. schůzi České národní rady ze dne 29. 12. 1992) bylo prokázáno, že uvedený zákon byl projednáván a přijat Českou národní radou dne 29. 12. 1992, hlasovalo pro něj 155 poslanců a proti němu hlasovalo 13 poslanců. Zákon byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a řádně vyhlášen ve Sbírce zákonů České republiky v částce 12/1993. Proto Ústavní soud dovodil, že uvedený zákon byl přijat a vydán v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem (§ 68 odst. 2 in fine zákona č. 182/1993 Sb.).

II. Pro pochopení širších souvislostí zkoumané věci se Ústavní soud dále zabýval důvody, které zákonodárce k vydání zákona o nabytí a pozbývání státního občanství České republiky vedly. V citovaných sněmovních tiscích se zdůrazňuje, že základním principem uplatněným v navrženém zákoně je zásada, podle které by každý občan měl mít pokud možno pouze jedno státní občanství. Vychází se přitom ze snahy předejít problémům, které jsou s dvojím občanstvím spojeny jak pro fyzickou osobu, tak pro stát. Z obdobných důvodů preferují tuto zásadu i některé jiné státy. Zpravidla přímo ve vlastních zákonech o státním občanství stanoví, že pokud jejich státní občan získá na vlastní žádost cizí státní občanství, pozbývá občanství původní. Při přípravě návrhu zákona byla respektována zásada stanovená ústavním zákonem č. 23/1991 Sb., že nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství. Stejně tak je třeba chápat i pozbytí státního občanství České republiky v důsledku nabytí státního občanství cizího státu na vlastní žádost.

Sama důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o nabytí a pozbývání státního občanství České republiky uvádí, že dosavadní právní úprava je kusá a nestanoví zásadní podmínky pro nabytí a pozbývání státního občanství. Z těchto důvodů, i vzhledem ke vzniku samostatného státu – České republiky – je třeba institut státního občanství nově upravit. Vychází se přitom ze zásady, že fyzické osoby by měly mít možnost, při dodržení zákonem stanovených podmínek, nabytí nebo pozbytí státního občanství České republiky. Důraz je v maximální míře kladen na zachování pouze jednoho státního občanství.

III. Stěžovatel se v první řadě dovolává čl. 12 odst. 2 Ústavy, který stanoví, že nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství. Tento článek však reaguje zejména na instituci odnětí státního občanství z doby před listopadem 1989 a snaží se ústavně právní úpravou takového zásahu do práv občana zabránit. Účelem ústavního příkazu zakotveného v čl. 12 odst. 2 Ústavy tedy bylo a je vyloučení možnosti, aby zákonodárce vytvořil takovou právní úpravu, která by zbavení státního občanství koncipovala jako sankci za eventuální protiprávní jednání občana. V souzené věci však napadený § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. sleduje jiný cíl, jestliže předpokládá, že občan vyvinul vlastní iniciativu cizí státní občanství získat. Z tohoto hlediska nejde u občana o zbavení státního občanství, nýbrž o ztrátu státního občanství získáním občanství jiného státu. Z toho je patrné, že smysl čl. 12 odst. 2 Ústavy je zcela jiný, než dovozuje stěžovatel. Pokud by byla stěžovatelova interpretace čl. 12 odst. 2 Ústavy – v porovnání s § 17 cit. zákona – správná, znamenalo by to ve svých důsledcích, že Ústava zakazuje zákonodárci, aby (být pro futuro) vyloučil existenci dvojího či několikerého státního občanství. Takový zákaz by ovšem byl zcela absurdní, neboť by omezoval právo suverénního státu čelit bipoalitismu a byl by v rozporu – jak je uvedeno na jiném místě tohoto nálezu – s platnými i s připravovanými mezinárodními smlouvami v současné demokratické Evropě. Ústavní soud proto nesdílí názor stěžovatele, že při zkoumání ústavnosti § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. je čl. 12 odst. 2 Ústavy relevantní.

Ústavní soud považuje za podstatné, že k nabytí cizího státního občanství podle § 17 cit. zákona dochází vlastním projevem vůle občana (žadatele) a že zákonným následkem takového projevu vůle je ztráta státního občanství České republiky. Ustanovení zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. byla řádně publikována ve Sbírce zákonů a vešla v obecnou známost. Každý občan je povinen znát právní řád republiky, což lze důvodně předpokládat zejména u těch, kteří v souvislosti se státním občanstvím minili či miní učinit ten či onen právní úkon. Jestliže tedy občan projevil (projev) vůli nabytí na vlastní žádost cizí státní občanství, musel (musí) si být vzhledem k jasnému a kategorickému znění napadeného zákonného ustanovení – tedy předpisu obecně závazného – vědom toho, že de lege lata pozbývá státní občanství České republiky, jakmile získá státní občanství cizího státu. Pokud vzdor tomu takový úkon učinil (učiní), je povinen snášet právní následky, které s tímto úkonem platně právo spojuje.

Názor, že z hlediska ústavnosti § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. je čl. 12 odst. 2 Ústavy irelevantní, lze podepřít i argumenty, které vycházejí z gramatického výkladu obou předpisů.

Čl. 12 odst. 2 Ústavy na straně jedné a čl. 12 odst. 1 Ústavy a § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. na straně druhé používají odlišných termínů („zbavení“ státního občanství, „pozbytí“ státního občanství). Tento terminologický rozdíl naznačuje úmysl zákonodárce odlišit dvě kvalitativně různé situace. Uvedený záměr lze

dovodit zejména porovnáním obou odstavců čl. 12 Ústavy. (Čl. 12 odst. 1 praví, že nabývání a pozbývání státního občanství České republiky stanoví zákon. Čl. 12 odst. 2 stanoví, že nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství.) Je totiž stěžitelné, že by ústavodárce v jediném ustanovení použil dva různé termíny, pokud by tím nechtěl vyvolat odlišné právní následky a řešit tak situace nikoli stejné, nýbrž různé. O to také jde v souzené věci.

Pokud se týká skutečnosti, že obecný termín „zbavení“ má z hlediska současné češtiny jiný význam než termín „pozbytí“, lze odkázat zejména na odbornou literaturu jazykovědnou (srov. Slovník spisovného jazyka českého, 1989, ČSAV – Ústav pro jazyk český, svazek IV., str. 367, svazek VIII., str. 238). Výraz „zbavití“ má podle cit. slovníku význam zejména: nějakým zásahem odstranit působení, vliv někoho či něčeho, odejmout někomu něco, připravit někoho o něco (zbavit někoho vedoucího místa). V právní terminologii je znám např. pojem „zbavení způsobilosti k právním úkonům“, „zbavení rodičovských práv“. Gramatický význam tohoto hesla i jeho porovnání se známými právními instituty zřetelně nasvědčují tomu, že pojem „zbavení“ předpokládá vnější (zpravidla mocenský) zásah extranea. Oproti tomu výraz „pozbytí“ má podle uvedeného slovníku význam zejména „ztratit“ (co, koho), „přijít“ (o co), tedy opak pojmu „nabýt“: např. pozbytí peníze, majetek. „Pozbytí něco“, na rozdíl od pojmu „být zbaven něčeho“, tedy zřejmě nepředpokládá vnější zásah třetí osoby. Je tedy patrné, že i z hlediska gramatické interpretace porovnávaných textů mívá ochrana zakotvená v čl. 12 odst. 2 Ústavy na takové případy, kdy dochází k zbavení (odnětí) státního občanství mocenským zásahem třetí osoby (státu). Takovým případem tedy není pozbytí státního občanství, které je upraveno v ustanoveních § 13 až 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb.

Ústavní soud proto dospívá k závěru, že ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. čl. 12 odst. 2 Ústavy neporušuje.

Ústavní soud se dále zabýval ustanoveními Listiny a mezinárodních smluv, jichž se stěžovatel v ústavní stížnosti dovolává.

Čl. 14 odst. 1 Listiny stanoví, že svoboda pohybu a pobytu je zaručena. Tato svoboda se týká každého člověka, neboť jde o základní právo a svobodu, které Listina přiznává bez ohledu na státní občanství. Již sama univerzální koncepce této svobody tedy zřejmě vylučuje protiústavnost ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. – na niž stěžovatel v souvislosti s čl. 14 odst. 1 Listiny poukazuje – neboť ustanovení § 17 se týká toliko pozbytí českého státního občanství nabytím státního občanství cizího, takže má povahu nikoli obecnou, nýbrž zcela specifickou. Je tedy patrné, že ochrana svobody pohybu a pobytu ve smyslu čl. 14 odst. 1 Listiny mívá na případy zcela jiné. Tento článek je zařazen do prvního oddílu druhé hlavy Listiny, který je nadepsán „Základní lidská práva a svobody“. Tato práva zaručují mimo jiné svobodu pohybu a pobytu, tedy právo každé osoby, aby se mohla volně pohybovat kdekoli a aby si svobodně mohla zvolit místo svého pobytu. Ostatně, sám text i smysl napadeného ustanovení § 17 cit. zákona zřetelně nasvědčují tomu, že tento předpis nikomu – ani cizinci oprávněně se zdržujícímu na území České republiky – ve svobodě pohybu a pobytu nebrání.

Čl. 3 Protokolu č. 4 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod stanoví, že nikdo nebude, ať individuálně nebo hromadně, vyhoštěn z území státu, jehož je státním občanem (bod 1) a že nikdo nebude zbaven práva vstoupit na území státu, jehož je státním občanem (bod 2). Čl. 12 odst. 4 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech určuje, že nikdo nesmí být svévolně zbaven práva vstoupit do své vlastní země. Oba tyto články, jichž se stěžovatel dovolává, se týkají toliko státních občanů příslušného státu a zjevně mívá na zcela jiné případy, jichž se napadené ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. netýká.

Ústavní soud proto dospívá k závěru, že ustanovení § 17 cit. zákona není v rozporu ani s čl. 14 odst. 1 Listiny ani s čl. 3 Protokolu č. 4 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a s čl. 12 odst. 4 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

Stěžovatel konečně poukazuje na to, že napadený rozsudek představuje při „použití aplikaci“ ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. porušení zásady rovnosti před zákonem, tedy jeho základního práva vyjádřeného v čl. 3 odst. 1 Listiny, v čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a v čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Uvedená formulace sice na první pohled nasvědčuje tomu, že stěžovatel brojí pouze proti nezákonnému použití § 17 cit. zákona, avšak z celkového kontextu jeho podání lze dospět k širšímu výkladu a dovodit, že ve svých důsledcích je napadeno i samo ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. pro rozpor s čl. 3 Listiny a s výše uvedenými články mezinárodních smluv. Ostatně, sám stěžovatel zdůraznil, že rozsudek Městského soudu v Praze konstatoval ztrátu jeho státní příslušnosti ex lege (§ 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb.), a zejména tento právní následek považuje za protiústavní, poněvadž ignoruje Ústavou (čl. 12 odst. 2) požadovaný projev vůle občana směřující k zániku státního občanství České republiky. Tato právní skutečnost, tj. ztráta státního občanství ze zákona, má podle názoru stěžovatele diskriminující povahu, porušující princip rovnosti, takže – jak Ústavní soud usuzuje – i z této argumentace je zřejmé, že stěžovatel napadá ustanovení § 17 cit. zákona i pro porušení čl. 3 Listiny a mezinárodních smluv, které jsou v tomto odstavci uvedeny.

Čl. 3 odst. 1 Listiny stanoví, že základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.

Čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod uvádí, že užívání práv a svobod přiznaných

touto úmluvou musí být zajištěno bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, národnostní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení.

Ustanovení čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech praví, že všechny osoby jsou si před zákonem rovny a mají právo bez jakékoli diskriminace na stejnou zákonnou ochranu. Zákon zakazuje jakoukoli diskriminaci a zaručí všem osobám stejnou a účinnou ochranu proti diskriminaci z jakýchkoli důvodů, např. podle rasy, barvy, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného přesvědčení, národnostního nebo sociálního původu, majetku a rodu.

Tato právní ustanovení zakotvují jednak princip zákazu diskriminace (z jakéhokoli důvodu), jednak princip rovnosti všech lidí před zákonem. Je však třeba uvážit, zda a kdy požívají tyto principy v právní praxi ochrany.

V mezinárodním i v domácím právu se postupně prosadil výklad, podle něhož principy zákazu diskriminace a rovnosti lidí v zásadě nejsou chráněny samy o sobě, ale toliko v souvislosti s porušením jiného základního práva nebo svobody, které zaručuje ústavní zákon či mezinárodní smlouva ve smyslu čl. 10 Ústavy. Ochrana normovaná v čl. 3 Listiny a v citovaných člancích obou mezinárodních smluv není tedy autonomní, ale má vůči ostatním právům (zaručeným ústavním zákonem či uvedenou mezinárodní smlouvou) povahu akcesorickou. V podstatě shodně již judikoval i Ústavní soud České republiky. V obsáhlém rozboru kategorie rovnosti konstatuje, že nerovnost, má-li se dotknout základních lidských práv, musí dosáhnout intenzity zpochybňující již samu podstatu rovnosti, což se zpravidla děje tehdy, je-li s porušením rovnosti spojeno i porušení jiného základního práva, např. práva vlastnit majetek, některého z politických práv, práv národnostních a etnických menšin a podobně. Rovnost tedy zpravidla vyžaduje relaci k jiné sociální hodnotě. Porušení principu rovnosti tedy předpokládá vztah k jiným základním právům a tím i intenzitu, která je do roviny základních lidských práv posunuje (nález Ústavního soudu ze dne 7. 6. 1995 sp. zn. Pl. ÚS 4/95). Taková situace však v souzené věci nenastala, neboť Ústavní soud nedospěl k závěru, že by napadené ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. porušovalo i jiná základní práva a svobody, zejména ta, na která stěžovatel poukazoval.

Podle přesvědčení Ústavního soudu by však uvedené principy zákazu diskriminace a rovnosti (ve smyslu citovaných právních ustanovení) nebyly napadeným ustanovením § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. porušeny ani tehdy, kdyby byly chápány izolovaně.

Stěžovatelovo pojetí těchto ústavních principů je z hlediska judikatury Ústavního soudu stěží přijatelné. Rovnost jako ústavněprávní instituce vždy byla a je kategorií nikoli abstraktní (absolutní), ale toliko relativní a nelze ji chápat mechanicky a egalitářsky. To vyslovil v rozhodnutí č. 11/1992 Sbírky usnesení a nálezů již Ústavní soud České a Slovenské Federativní Republiky. Uvedl, že „je věcí státu, aby v zájmu zajištění svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod než jiné. Ani zde však nesmí postupovat libovolně . . .“. (Tuto myšlenku převzal Ústavní soud České republiky do nálezu publikovaného pod sp. zn. Pl. ÚS 16/93 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR.) V souzené věci však zakotvením napadeného ustanovení § 17 do zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. k libovolnému postupu nedošlo. Český právní řád právem rozlišuje mezi státními občany České republiky a mezi občany dřívějšími, kteří projeví vůli stát se občany jiného státu, byť podle platného zákona České republiky věděli, že nabytím cizího státního občanství na vlastní žádost pozbyvají státní občanství České republiky. V těchto případech šlo o uvědomělé jednání dosavadních občanů republiky, a pokud platné právo v některých aspektech (např. přiznání volebního práva apod.) činí rozdíl mezi právním postavením občana České republiky a občana jiného státu (bývalého občana České republiky), pak jde o nerovnost akceptovatelnou a o právní stav, který nemá diskriminační povahu. Tento závěr je v souladu i s názory právní nauky a evropské judikatury, která pod pojem „diskriminace“ zahrnuje případy, kdy se s osobou nebo skupinou osob bez odpovídajícího odůvodnění zachází hůře než s osobami jinými. Podobně se uvádí, že ne každý rozdíl v zacházení nezbytně vede k neoprávněné diskriminaci ve smyslu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod; k diskriminaci dojde jen tehdy, pokud rozlišování postrádá objektivní a rozumné odůvodnění (srov. Duffy: „Police a Evropská úmluva o lidských právech“, Evropské a mezinárodní právo 2/94-25). O takový případ se však z výše uvedených důvodů v souzené věci nejedná.

Ústavní soud proto dospívá k závěru, že ustanovení § 17 cit. zákona není v rozporu ani s čl. 3 odst. 1 Listiny, s čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a s čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

IV. Naše současná právní úprava vychází ze zásady jediného výlučného státního občanství. To zdůrazňuje sama důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky. V této souvislosti je třeba poukázat i na nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 1994 sp. zn. Pl. ÚS 9/94, který se týká některých otázek státního občanství České republiky. V tomto nálezu je mimo jiné uvedeno, že Česká republika řešila otázku nabývání státního občanství České republiky vnitrostátním předpisem, kterým je zákon České národní rady č. 40/1993 Sb., ve znění zákona č. 272/1993 Sb., jenž obsahuje zásadu předcházení dvojímu státnímu občanství a zamezení vzniku bezdomovectví. (Takto bylo navázáno na právní úpravu platnou na území České a Slovenské Federativní Republiky a vycházelo se ze skutečnosti, že obdobné zásady jsou uplatněny i v právních řádech jiných evropských států.) Stěží lze proto akceptovat kategorické a obecně formulované tvrzení stěžovatele, že žádný právní předpis České republiky ani její ústavní pořádek neobsahují princip zákazu dvojího státního občanství, které prý naopak výslovně připouští.

Pro posouzení zkoumané otázky nelze abstrahovat ani od právního stavu v oblasti mezinárodněprávní.

1. Na této půdě je bipolitismus obecně považován za jev nežádoucí. Na jedné straně může vést k mezistátním sporům, zejména v otázkách diplomatické ochrany, protože bipolita může být pokládán za státního občana více států. Na druhé straně působí bipolitismus vážné obtíže i bipolitům samým, zejména co do závazků k věrnosti státu a k výkonu vojenské služby, jejichž plnění mohou vůči bipolitům vyžadovat dva nebo i více států. Třetí státy mohou bipolitu považovat podle volby za občana kteréhokoliv z konkurujících států, bez ohledu na vůli a zájem bipolity samého.

2. Obecnou praxi států lze charakterizovat takto:

- a) osoba s několikerým státním občanstvím se nemůže odvolávat na své jiné státní občanství v poměru ke státu, jehož je rovněž občanem;
- b) třetí stát má osobu s několikerým státním občanstvím pokládat za občana pouze jednoho státu, a to podle vlastní volby, nikoli podle volby bipolity samého nebo některého ze států, jichž je občanem. Při této volbě se státy většinou řídí zásadou efektivity, tj. pokládají cizince za občana toho státu, k němuž ho pojí nejužší faktický vztah. V Československu rozhodovala státní příslušnost, která byla nabyta naposled (§ 33 odst. 2 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním). Stejná právní situace platí i v dnešní České republice (čl. 1 ústavního zákona České národní rady č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky).

3. Snaha o vyloučení bipolitismu je zřejmá i z dvoustranných úmluv, jež v minulosti uzavřela Československá republika (popř. někdejší Československá socialistická republika) s některými sousedními státy, konkrétně se SSSR, Maďarskem a Polskem. Tyto úmluvy stojí na zásadě, že

- a) osoby, které mají současně státní občanství obou smluvních stran, mohou zvolit státní občanství té strany, které si přejí zachovat (čl. 1 Úmluvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o úpravě státního občanství osob s dvojím občanstvím uveřejněné pod č. 47/1958 Sb., čl. 1 Úmluvy mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o úpravě některých otázek státního občanství uveřejněné pod č. 37/1961 Sb., čl. 1 Úmluvy mezi Československou socialistickou republikou a Polskou lidovou republikou o úpravě otázek týkajících se dvojího státního občanství uveřejněné pod č. 71/1966 Sb.),
- b) osoby, na něž se úmluva vztahuje, budou považovány výhradně za státní občany té smluvní strany, jejíž občanství si zvolily (čl. 7 Úmluvy ČSR – SSSR, čl. 6 odst. 1 Úmluvy ČSSR – MLR),
- c) osoby, které prohlášení o zvolení státního občanství během lhůty (stanovené úmluvou) nepodají, budou považovány výhradně za občany smluvní strany, na jejímž území žijí (čl. 7 Úmluvy ČSR – SSSR, čl. 6 odst. 3 Úmluvy ČSSR – MLR, čl. 6 Úmluvy ČSSR – PLR).

4. Lze konstatovat, že právní úprava zániku státního občanství České republiky je v plném souladu s tendencí současné moderní demokratické Evropy. V tomto směru je významná zejména Dohoda o omezení případů několikanásobné státní příslušnosti a o službě v ozbrojených silách v případě několikanásobné státní příslušnosti ze dne 6. května 1963. Ta stanoví v čl. 1 odst. 1, že zletilé osoby, mající státní příslušnost smluvní strany, které získají projevem vlastní svobodné vůle, naturalizací, opcí nebo znovunabytím státní příslušnost jiné strany, ztratí svoji dřívější státní příslušnost. Nejsou oprávněny ponechat si svoji dřívější státní příslušnost. Obdobná úprava se týká i osob nezletilých. Myšlenku posílit instituci výlučného (jediného) státního občanství pak sleduje čl. 4 této dohody, jenž uvádí, že žádná ustanovení Dohody nebrání aplikaci jakýchkoli ustanovení, která by mohla ještě více omezovat vznik několikanásobné státní příslušnosti, ať by již byla včleněna nebo následně zavedena v právním řádu té které smluvní strany nebo v jakékoli dohodě, konvenci nebo smlouvě uzavřené mezi dvěma nebo více smluvními stranami.

Česká republika sice dosud signatářem této dohody není, leč sama její existence zřetelně naznačuje tendenci členských států Rady Evropy. Ke dni 2. ledna 1995 tuto Dohodu ratifikovalo 13 států (Rakousko, Belgie, Dánsko, Francie, Německo, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemí, Norsko, Španělsko, Švédsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irska) a jeden stát ji signoval (Portugalsko). Vesměs všechny státy, které Dohodu ratifikovaly, jsou významnými a tradičně demokratickými zeměmi.

5. Ani připravovaná Evropská úmluva o státním občanství a vojenské povinnosti v případě vícenásobného státního občanství neznamená průlom do principů dosud platné – byť nikoli pro Českou republiku – Dohody z 6. 5. 1963. Návrh Evropské úmluvy již v preambuli uznává právo každého státu rozhodnout, zda dovolí svým státním občanům mít jedno nebo více státních občanství. V čl. 4 se sice praví, že vnitřní zákony každého účastnického státu budou založeny na následujících obecných zásadách: 3. – nikdo nebude svévolně zbaven svého státního občanství; v čl. 6 odst. 1 se však toto obecné pravidlo blíže rozvádí tak, že účastnický stát nesmí zakotvit ve svých vnitřních zákonech ztrátu státního občanství ze zákona nebo z iniciativy tohoto účastnického státu, s výjimkou následujících případů: a) dobrovolné nabytí jiného státního občanství. V čl. 9 odst. 2 se dále uvádí, že v závislosti na jakékoli . . . mezinárodní dohodě upravující problematiku státního občanství – a) každý účastnický stát udělí své státní občanství osobám, které:

- i) byly státními občany a měly trvalý pobyt de iure a de facto na území státu, jenž přestal existovat . . . a
- ii) mají nadále trvalý pobyt de iure a de facto na tomto území, jež se stalo součástí území tohoto účastnického státu.

Je zřejmé, že citovaný článek na řešený případ výslovně nedopadá, neboť žádná mezinárodní smlouva ve věci

státního občanství v souvislosti s ukončením existence České a Slovenské Federativní Republiky uzavřena nebyla. I kdyby však byla taková situace nastala, lze poukázat na závěr citovaného čl. 9 odst. 2 sub a), podle něhož při udělování státního občanství lze vyžadovat od dotčených osob, aby se zřekly jakéhokoli státního občanství jiného.

Na stejném principu je budována i úprava čl. 9 odst. 2 sub b) připravované evropské úmluvy, která se sice rovněž přímo netýká řešené věci, ale v hlavní myšlence je s ní srovnatelná. Stanoví, že v případě převodu svrchované moci nad územím umožní každý účastnický stát svým státním občanům, kteří v důsledku tohoto převodu mohli ztratit „jeho“ státní občanství . . . , ii) ponechat si své státní občanství, pokud výslovně vyjádří svůj úmysl ponechat si je, mají-li trvalý pobyt de iure a de facto na území účastnického státu. I zde však platí, že vnitřní zákony účastnického státu mohou stanovit lhůtu, v níž mají dotčené osoby provést volbu, nebo od nich vyžadovat zřeknutí se jakéhokoli jiného státního občanství.

Z uvedeného textu vyplývá, že nová navržená úprava (která ovšem nemusí být v tomto znění přijata) není v rozporu s textem a smyslem stávající mezinárodněprávní úpravy. Proto napadené ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. není ani v tomto směru v rozporu s dalším předpokládaným trendem mezinárodního smluvního práva v složité oblasti, která se týká instituce státního občanství.

6. Úpravu srovnatelnou s ustanovením § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. lze ostatně nalézt i v řadě jiných zemí Evropy. Jde např. o tyto státy:

Rakousko – Zákon o státním občanství (Bundesgesetz über die österreichische Staatsbürgerschaft 1965, BGBl Nr. 250) znovu uveřejněný pod č. 311 BGBl 1985 – StbG oddíl III – Ztráta státního občanství

§ 26 – Státní občanství se pozbývá

1. získáním cizí státní příslušnosti

§ 27 odst. 1 – Státní občanství ztrácí, kdo na základě své žádosti, svého prohlášení nebo svého výslovného souhlasu získá cizí státní občanství, pokud mu předtím ponechání státního občanství nebylo povoleno.

Finsko – Zákon o státním občanství č. 401/1968 (The Finnish Nationality Act)

oddíl 8 (10. 8. 84/584) – Osoba ztrácí své finské státní občanství

1. jestliže nabývá občanství jiné země na základě žádosti nebo prohlášením nebo jestliže k tomu dala souhlas z vlastní svobodné vůle.

Švédsko – Zákon o státním občanství č. 382/1950 (Swedish Citizenship Act)

oddíl 7 – Švédské občanství ztrácí

1. každá osoba, která nabývá cizí občanství poté, co o takové občanství požádala nebo výslovně souhlasila s jeho udělením.

Norsko – Zákon o státní příslušnosti č. 3 z 8. 12. 1950 (The Norwegian Nationality Act)

§ 7 – Norskou státní příslušnost ztrácí

1. osoba, která nabývá státní příslušnosti jiného státu na základě žádosti nebo vyjádřením souhlasu.

Dánsko – Sjednocovací zákon č. 457 ze dne 17. 6. 1991 (Consolidation Act)

Statutární vyhláška (oznámení) o zákonu o nabývání dánského občanství (sjednocujícím dánský zákon č. 252 ze dne 27. května 1950 o nabývání dánského státního občanství, prováděcí nařízení č. 155 ze dne 6. 4. 1978, jakož i dodatek vyplývající z oddílu 2 zákona č. 326 ze dne 4. června 1986 a dánský zákon č. 159 ze dne 18. března 1991).

bod 7 – Dánské občanství ztrácí

1. osoba, která nabývá cizí státní příslušnost na základě žádosti nebo výslovného souhlasu.

Nizozemí – Královský zákon o státní příslušnosti ze dne 19. 12. 1984 – Netherlands Nationality Act (Bulletin zákonů, nařízení a dekretů 628) známý jako nizozemský zákon o státním občanství

oddíl 15 – osoba, která je plnoletá, ztrácí svou nizozemskou státní příslušnost:

a) nabytím jiné státní příslušnosti z vlastní svobodné vůle.

Je tedy zřejmé, že základní myšlenku, na níž je budováno ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb., lze nalézt i v jiných evropských zemích, které rovněž stojí na principu předcházení vzniku dvojího státního občanství.

V závěru řízení stěžovatel poukázal na to, že Ústavní soud je vázán pouze ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy, takže by neměl přihlížet k zákonům upravujícím nabývání a pozbývání státního občanství, které platí v jiných zemích. Je samozřejmé, že Ústavní soud není vázán právními řády těchto států. Nicméně obsah v nálezu citovaného cizího práva zřetelně svědčí o tom, jaký je legislativní stav současných států moderní demokratické Evropy. Proto Ústavní soud nemínil ignorovat komparatistický pohled na zkoumanou problematiku, tedy existenci a obsah jiných srovnatelných evropských právních řádů. To ostatně souvisí s obecně uznávanou snahou přibližovat právní řád České republiky právním řádům jiných demokratických zemí našeho kontinentu.

Na základě těchto úvah Ústavní soud neshledal v ustanovení § 17 zákona České národní rady č. 40/1993 Sb. porušení čl. 12 odst. 2 Ústavy ani dalších stěžovatelem uváděných ústavních zákonů či mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách.

Předseda Ústavního soudu České republiky:

JUDr. Kessler v. r.

7

VYHLÁŠKA

Ministerstva obrany

ze dne 21. prosince 1995

o peněžních a naturálních náležitostech vojáků v činné službě a žáků vojenských škol,
kteří nejsou vojáky

Ministerstvo obrany stanoví podle § 11 zákona č. 480/1992 Sb., o hmotném zabezpečení vojáků a žáků škol ozbrojených sil a jejich odpovědnosti za škodu, ve znění zákona č. 161/1995 Sb. (dále jen „zákon“):

ČÁST PRVNÍ

PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI VOJÁKŮ A ŽÁKŮ
ŠKOL

HLAVA PRVNÍ

PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI VOJÁKŮ
V ZÁKLADNÍ (NÁHRADNÍ) SLUŽBĚ
A V ZÁLOZE POVOLANÝCH NA CVIČENÍ

Oddíl první

Peněžní náležitosti vojáků
v základní (náhradní) službě

§ 1

Služné

(1) Vojákům v základní (náhradní) službě (dále jen „vojáci v základní službě“) náleží služné podle dosažených vojenských hodností¹⁾ v těchto měsíčních částkách:

vojín.....	350 Kč,
svobodník.....	400 Kč,
desátník.....	500 Kč,
četař.....	550 Kč,
rotný.....	600 Kč,
podporučík.....	650 Kč.

(2) Služné podle předchozího odstavce náleží ode dne nastoupení základní (náhradní) služby u vojenského útvaru do dne propuštění ze základní (náhradní) služby. Vyplácí se patnáctého dne běžného kalendářního měsíce. Případně-li výplata na sobotu, neděli nebo svátek, vyplácí se nejbližší předchozí pracovní den.

(3) Při jmenování nebo povýšení²⁾ vojáků v základní službě do vyšší vojenské hodnosti náleží služné podle nové vojenské hodnosti dnem jmenování nebo povýšení.

(4) Vojákům v základní službě, kteří jsou po nastoupení základní (náhradní) služby odveleni nebo přemístěni k jiným vojenským útvarům, vydá vojenský útvar, u něhož nastoupili, peněžní osvědčení k výplatě služného u vojenského útvaru, k němuž byli odveleni. Vojákům v základní službě odveleným nebo přemístěným před stanoveným výplatním termínem vyplatí vojenský útvar služné předem, nejpozději v den odvelení nebo přemístění.

(5) Vojákům v základní službě, kterým byla vojenská hodnost odňata nebo kterým soud uložil trest ztráty vojenské hodnosti, náleží služné vojína dnem odnětí vojenské hodnosti nebo dnem, kterým nabyl rozsudek o ztrátě vojenské hodnosti právní moci. Obdobně se postupuje při snížení hodnosti.

§ 2

Zástupné

(1) Vojákům v základní službě, kteří jsou dočasně zařazeni do neobsazených funkcí plánovaných pro vojáky z povolání nebo občanské zaměstnance a vykonávají tuto funkci po dobu delší než čtyři týdny, náleží ode dne převzetí do dne ukončení výkonu této funkce zástupné v těchto měsíčních částkách:

- 400 Kč u funkcí zařazených ve 4. a nižší platové třídě,
- 500 Kč u funkcí zařazených v 5. až 7. platové třídě,
- 600 Kč u funkcí zařazených v 8. a vyšší platové třídě.

(2) Je-li výkon funkcí uvedených v předchozím odstavci spojen s povinností uzavřít podle zvláštních předpisů³⁾ dohodu o hmotné odpovědnosti, zvyšuje se zástupné ode dne uzavření dohody o hmotné odpovědnosti o 300 Kč měsíčně.

(3) Zástupné se vyplácí za uplynulý kalendářní měsíc při pravidelné výplatě služného.

§ 3

Příplatky

(1) Vojákům v základní službě, kteří pracují ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách, náleží příplatek za podmíněk stanovených zvlášť-

¹⁾ § 4 písm. a), b) a d) zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

²⁾ § 5 zákona č. 76/1959 Sb., ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

³⁾ § 176 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 74/1994 Sb.

ním předpisem⁴⁾ ve výši 100 Kč měsíčně pro pracovní činnosti uvedené v první skupině a 300 Kč měsíčně pro pracovní činnosti uvedené ve druhé skupině.

(2) Vojákům v základní službě náleží příplatek za ztížené podmínky

a) při výkonu služby u výsadkových útvarů nebo u letectva a protivzdušné obrany ve funkcích, pro které je předepsána odbornost výsadkáře nebo padákového odborníka, za podmínky současného provádění pozemního a vzdušného výcviku v částkách:

1. 200 Kč měsíčně od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém byl výcvik zahájen,
2. 350 Kč měsíčně od prvního dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém bylo splněno pět seskoků,
3. 500 Kč měsíčně od prvního dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém bylo splněno deset seskoků,

b) při výcviku s výbušninami nebo při výcviku pod vodou, při němž je nezbytné používat potápěcí přístroj, ve výši 30 Kč za hodinu,

c) při výkonu služby u letectva a protivzdušné obrany ve funkcích, kdy zabezpečují nepřetržitou provozuschopnost, bojeschopnost a provoz letecké a protiletadlové raketové techniky včetně inženýrsko-leteckého zabezpečení letového provozu a práce se vykonává v prostorech, kde dochází k vystavení nebezpečí ozáření vysokofrekvenční energií, laserovému záření, bezprostřednímu ohrožení života nebo zdraví v prostorech před vrtulemi, vstupními kanály, účinku výstupních plynů nebo vrtulového proudu a soustavně přicházejí do styku s látkami, které mají agresivní účinky na organismus, v měsíční částce 500 Kč.

(3) Příplatky podle odstavce 1 a odstavce 2 písm. c) náleží od prvního dne kalendářního měsíce výkonu těchto činností nebo služby do konce kalendářního měsíce výkonu těchto činností nebo služby.

(4) Při neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz náleží příplatek podle odstavce 1 a odstavce 2 písm. c) do konce kalendářního měsíce, v němž nastala neschopnost ke službě. Při nástupu služby po ukončení neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz náleží příplatek od prvního dne kalendářního měsíce.

(5) Celková doba činností podle odstavce 2 písm. b) se stanoví součtem jednotlivých dob za kalendářní měsíc, přičemž doba, která přesáhne 30 minut, se započte jako celá hodina.

(6) Příplatky se vyplácejí za uplynulý kalendářní měsíc při pravidelné výplatě služného.

§ 4

Vyplacené peněžní náležitosti se nevracejí, i když nárok na ně zcela nebo zčásti zanikl.

Oddíl druhý

Peněžní náležitosti vojáků v záloze povolaných na cvičení

§ 5

(1) Vojákům v záloze povolaným na cvičení⁵⁾ (dále jen „vojáci povolaní ze zálohy“) v kategorii mužstva a poddůstojníků náleží služné podle dosažené vojenské hodnosti ve výši stanovené v § 1 odst. 1 této vyhlášky dnem nastoupení vojenské činné služby u vojenského útvaru.

(2) Vojákům povolaným ze zálohy v kategoriích praporčíků, důstojníků a generálů náleží služné podle dosažené vojenské hodnosti v měsíčních částkách:

rotmistr	620 Kč,
nadrotmistr, podporučík.....	650 Kč,
podpraporčík	700 Kč,
praporčík, poručík	750 Kč,
nadpraporčík.....	800 Kč,
nadporučík	850 Kč,
kapitán	950 Kč,
major.....	1050 Kč,
podplukovník	1150 Kč,
plukovník	1250 Kč,
generálmajor.....	1450 Kč,
generálporučík	1650 Kč,
generálplukovník	1850 Kč.

(3) Služné se vojákům povolaným ze zálohy vyplácí:

- a) při výkonu vojenské činné služby v délce do 14 dnů v průběhu služby, nejpozději v den propuštění,
- b) při výkonu vojenské činné služby v délce nad 14 dnů:
 1. patnáctého dne běžného kalendářního měsíce, nastoupí-li službu do desátého dne kalendářního měsíce,
 2. poslední pracovní den kalendářního měsíce v ostatních případech, nejpozději v den propuštění,
- c) nejpozději dnem odvelení nebo přemístění, jsou-li po nastoupení vojenské činné služby od vojenského útvaru odveleni nebo přemístění.

(4) Nekonal-li voják v záloze vojenskou činnou službu celý kalendářní měsíc, náleží mu poměrná část služného.

(5) Pro výplatu služného při jmenování nebo po-

⁴⁾ Nařízení vlády č. 252/1992 Sb., o podmínkách pro poskytování a výši zvláštního příplatku za vykonávání činností ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách, ve znění nařízení vlády č. 77/1994 Sb.

⁵⁾ § 20 odst. 1 písm. f) zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon, ve znění zákona č. 188/1993 Sb.

výšení vojáků povolanych ze zálohy platí ustanovení § 1 odst. 3 této vyhlášky.

(6) Vojákům povolaným ze zálohy náleží příplatky podle § 3 této vyhlášky za dobu výkonu vojenské činné služby.

(7) Na vojáky povolané ze zálohy se vztahuje ustanovení § 4 této vyhlášky.

HLAVA DRUHÁ

PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI ŽÁKŮ VOJENSKÝCH STŘEDNÍCH ŠKOL, STUDENTŮ VOJENSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL A VOJÁKŮ Z POVOLÁNÍ VYSLANÝCH KE STUDIU V ZAHRANIČÍ

Oddíl první

Peněžní náležitosti žáků
vojenských středních škol
a studentů vojenských vysokých škol,
kteří nejsou vojáky z povolání

§ 6

Kapesné

(1) Žákům vojenských středních škol,⁶⁾ kteří nejsou vojáky v činné službě (dále jen „žáci“), náleží kapesné ve výši 150 Kč měsíčně. Náčelník vojenské střední školy zvýší na základě studijních výsledků kapesné:

- a) do částky 200 Kč měsíčně žákům, kteří dosáhli celkového hodnocení „prospěl velmi dobře“,
- b) do částky 250 Kč měsíčně žákům, kteří dosáhli celkového hodnocení „prospěl s vyznamenáním“.

(2) Zvýšené kapesné podle odstavce 1 písm. a) nebo písm. b) se přiznává k 1. únoru a 1. září kalendářního roku a zaokrouhuje se na celé desetikoruny směrem nahoru.

(3) Kapesné žákům náleží ode dne nástupu do vojenské střední školy do dne předcházejícího dni zahájení výkonu základní (náhradní) služby nebo do dne ukončení studia.

§ 7

Služné

(1) Studentům vojenských vysokých škol⁷⁾ (dále jen „studenti“) a žákům po dobu výkonu základní (náhradní) a další služby⁸⁾ náleží služné podle ustanovení § 1 této vyhlášky podle dosažené vojenské hodnosti.

(2) Služné se podle odstavce 1 zvyšuje:

- a) po dobu přípravy pro výkon funkcí výkonných letců od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém byla zahájena letová příprava:
 1. o 300 Kč měsíčně v 1. a 2. ročníku,
 2. o 400 Kč měsíčně ve vyšších ročnících,
- b) po dobu výsadkářského výcviku:
 1. o 200 Kč měsíčně od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém byl výcvik zahájen,
 2. o 350 Kč měsíčně od prvního dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém bylo splněno pět seskoků,
 3. o 500 Kč měsíčně od prvního dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém bylo splněno deset seskoků,
- c) po ukončení základní (náhradní) služby:
 1. o 200 Kč měsíčně při studiu ve vojenských středních školách,
 2. o 300 Kč měsíčně při studiu ve vojenských vysokých školách,
- d) studentům, kteří jsou pověřeni vedením školní čety od prvního dne výkonu funkce, trvá-li výkon funkce nepřetržitě nejméně čtyři týdny, o 500 Kč měsíčně.

§ 8

(1) Studentům v další službě⁸⁾ náleží studijní přídavek po ukončení semestru při dosažení studijních výsledků:

- a) do průměru 1,2 ve výši 1000 Kč,
- b) do průměru 1,5 ve výši 800 Kč,
- c) do průměru 1,8 ve výši 600 Kč,
- d) do průměru 2,0 ve výši 300 Kč,

od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém začíná nový semestr, do prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém začíná další semestr, a vyplácí se spolu s ostatními peněžními náležitostmi.

(2) Studijní přídavek náleží do dne, kdy voják v další službě přestal být studentem⁷⁾ nebo do dne předcházejícímu dni přijetí do služebního poměru vojáka z povolání nebo do další služby.⁹⁾

Oddíl druhý

Peněžní náležitosti studentů,
kteří jsou vojáky z povolání

§ 9

(1) Studentům denního studia, kterým se před zahájením studia nevyplácel plat podle zvláštního před-

⁶⁾ § 53 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

⁷⁾ § 18 až 21 zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách.

⁸⁾ § 37 odst. 2 písm. a) zákona č. 92/1949 Sb., ve znění zákona č. 164/1992 Sb.

⁹⁾ § 25 zákona č. 76/1959 Sb., ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

§ 37 odst. 2 písm. b) zákona č. 92/1949 Sb., ve znění zákona č. 164/1992 Sb.

pisu,¹⁰⁾ náleží po dobu studia studijní přídavek, který tvoří hodnotní příplatek podle dosažené vojenské hodnosti, stanovený zvláštním předpisem,¹⁰⁾ a částka:
 v 1. ročníku 500 Kč,
 v 2. ročníku 600 Kč,
 v 3. ročníku 700 Kč,
 ve 4. a dalších ročnících 800 Kč měsíčně.

(2) Studentům denního studia, kterým se před zahájením studia vyplácí plat podle zvláštního předpisu,¹⁰⁾ náleží hodnotní příplatek podle dosažené vojenské hodnosti, stanovený zvláštním předpisem,¹⁰⁾ a studijní přídavek, který se studentům vysokoškolského studia⁷⁾ stanoví z platového tarifu 7. platové třídy v příslušném platovém stupni podle zápočtu doby odborné praxe. U studentů, jimž se započítává ke dni zahájení studia 9 a více let odborné praxe, se stanoví z platového tarifu 8. platové třídy v příslušném platovém stupni. U studentů postgraduálního studia¹¹⁾ se stanoví z platového tarifu 9. platové třídy v příslušném platovém stupni podle zápočtu doby odborné praxe. K platovému tarifu náleží zvýšení ve výši 25 % platového tarifu desátého platového stupně v platové třídě, do které je voják z povolání zařazen. Zápočet odborné praxe ke dni zahájení studia je rozhodující pro stanovení platové třídy a stupně na celou dobu studia.

(3) Studijní přídavek náleží od prvního dne kalendářního měsíce po zahájení studia. Bylo-li studium zahájeno prvním dnem kalendářního měsíce, náleží již od tohoto dne. Studijní přídavek náleží do konce kalendářního měsíce, kdy bylo rozhodnuto o jeho změně, nebo do dne, kdy přestal být studentem.

(4) Studijní přídavek se podle odstavců 1 a 2 zvyšuje:

- a) po dobu přípravy pro výkon funkcí výkonných letců od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém byla zahájena letová příprava:
 1. o 300 Kč měsíčně v 1. a 2. ročníku,
 2. o 400 Kč měsíčně ve vyšších ročnících,
- b) po dobu výsadkářského výcviku:
 1. o 200 Kč měsíčně od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém byl výcvik zahájen,
 2. o 350 Kč měsíčně od prvního dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém bylo splněno pět seskoků,
 3. o 500 Kč měsíčně od prvního dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém bylo splněno deset seskoků,
- c) studentům, kteří jsou pověřeni vedením školní čety, od prvního dne výkonu této funkce, o 500 Kč

měsíčně, trvá-li výkon funkce nepřetržitě nejméně čtyři týdny.

(5) Studijní přídavek podle odstavců 1 a 2 se zvyšuje po ukončení semestru při dosažení studijních výsledků:

- a) do průměru 1,2 o 1000 Kč,
- b) do průměru 1,5 o 800 Kč,
- c) do průměru 1,8 o 600 Kč,
- d) do průměru 2,0 o 300 Kč,

od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém začíná nový semestr, do prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém začíná další semestr, a vyplácí se spolu s ostatními peněžními náležitostmi.

Oddíl třetí

Peněžní náležitosti vojáků z povolání vyslaných ke studiu v zahraničí

§ 10

(1) Vojákovi z povolání, který byl vyslán k dennímu studiu do škol v zahraničí, náleží po dobu studia hodnotní příplatek podle dosažené vojenské hodnosti, stanovený zvláštním předpisem,¹⁰⁾ a studijní přídavek, který se stanoví z platového tarifu přiznané platové třídy v příslušném platovém stupni podle zápočtu doby odborné praxe ke dni zahájení studia a zvláštního příplatku, stanoveného zvláštním předpisem.¹²⁾ K platovému tarifu náleží zvýšení ve výši 25 % platového tarifu desátého platového stupně v platové třídě, do které je voják z povolání zařazen. Zápočet doby odborné praxe ke dni zahájení studia je rozhodující pro stanovení platového stupně na celou dobu studia.

(2) Studijní přídavek náleží od prvního dne následujícího po zahájení studia. Bylo-li studium zahájeno prvním dnem kalendářního měsíce, náleží již od tohoto dne. Studijní přídavek náleží do konce kalendářního měsíce, ve kterém bylo rozhodnuto o jeho změně, nebo do dne ukončení studia.

(3) Peněžní náležitosti podle odstavce 1 se dělí na část korunovou a část valutovou. Korunovou část tvoří 36 % součtu hodnotního příplatku a studijního přídatku a vyplácí se vojákům z povolání v České republice. Valutovou část tvoří 64 % součtu hodnotního příplatku a studijního přídatku, násobeného přepočítací relací pro zemi studia. Výše a způsob určení přepočítací relace jsou stanoveny zvláštním předpisem.¹³⁾ Valutová část se vojákům z povolání vyplácí v zahraničí.

(4) Vojákům z povolání, kterého manželka nebo manžel následuje do místa studia v zahraničí na dobu

¹⁰⁾ Např. zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 47/1995 Sb. a zákona č. 118/1995 Sb.

¹¹⁾ § 22 zákona č. 172/1990 Sb.

¹²⁾ § 10 nařízení vlády č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru požární ochrany a zaměstnanců některých dalších organizací (služební platový řád), ve znění nařízení vlády č. 143/1995 Sb.

¹³⁾ Příloha k nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí.

delší než jeden rok, se zvyšuje valutová část podle odstavce 3 o 20 %; toto zvýšení vojákovi z povolání nenáleží

- a) za dobu pobytu manželky nebo manžela mimo zemi, která je určena jako místo studia v zahraničí, přesahující 49 kalendářních dnů v běžném roce u evropských zemí a 63 kalendářních dnů v běžném roce u mimoevropských zemí,
- b) má-li manželka nebo manžel po dobu výkonu práce v zahraničí příjem ze závislé činnosti nebo jako osoba samostatně výdělečně činná.

HLAVA TŘETÍ

PRAVIDLA PRO VÝPLATU PLATU VOJÁKŮM Z POVOLÁNÍ

§ 11

Plat při ukončení výkonu funkce a při ukončení funkčního období ve volených funkcích

Plat z předcházející vykonávané funkce se vyplácí vojákovi z povolání do konce kalendářního měsíce, ve kterém byl ukončen výkon této funkce.

§ 12

Plat při odvolání z funkce před ustanovením do jiné funkce a při vyslání k dennímu studiu

(1) Vojákovi z povolání, který je odvolán z funkce před ustanovením do jiné funkce, se zachovává dosavadní plat nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl ustanoven do jiné funkce; byl-li ustanoven do jiné funkce prvním dnem kalendářního měsíce, náleží mu dosavadní plat do konce kalendářního měsíce, ve kterém byl do jiné funkce ustanoven.

(2) Vojákovi z povolání, který je vyslán k dennímu studiu, se zachovává dosavadní plat až do konce měsíce, v němž bylo denní studium započato. Bylo-li studium započato prvním dnem kalendářního měsíce, náleží vojákovi z povolání peněžní náležitosti podle ustanovení § 9 této vyhlášky již od tohoto dne.

§ 13

Plat a peněžní náležitosti při úmrtí vojáka z povolání

(1) Při úmrtí vojáka z povolání se vyplácí pozůstalým poměrná část platu a peněžních náležitostí, na které mu vznikl nárok za kalendářní měsíc, ve kterém zemřel. Dále se vyplácí i jiné peněžní náležitosti za uplynulé období, na které vojákovi z povolání vznikl nárok přede dnem úmrtí a které mu nebyly vyplaceny.

(2) Za pozůstalé podle odstavce 1 se považují osoby stanovené zvláštním zákonem.¹⁴⁾

HLAVA ČTVRTÁ

JEDNORÁZOVÁ PENĚŽNÍ VÝPOMOC A NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK

§ 14

Jednorázová peněžní výpomoc

(1) Vojákovi z povolání může být při mimořádně tíživé sociální situaci, zejména při živelní pohromě nebo dlouhotrvající nemoci, které zapříčinily, že se ocitl nezaviněně ve značné finanční tísní, poskytnuta jednorázová nenávratná peněžní výpomoc až do výše 30 000 Kč.

(2) Odůvodněnou žádost o jednorázovou peněžní výpomoc předkládá voják z povolání služebním postupem ministru obrany.

§ 15

Náborový příspěvek

(1) Vojákovi z povolání, který absolvoval jinou než vojenskou školu, lze přiznat při přijetí do služebního poměru náborový příspěvek v základní výši 15 000 Kč a dále

- a) 7000 Kč za každý ukončený školní rok středoškolského studia,
- b) 10 000 Kč za každý ukončený školní rok vysokoškolského studia.

(2) Celková částka náborového příspěvku se určí podle doby stanovené pro absolvování příslušné školy, nejvýše však do částky 43 000 Kč u středoškolského studia a 75 000 Kč u vysokoškolského studia. Náborový příspěvek lze poskytnout jen podle odstavce 1 písm. a) nebo písm. b), a to pouze při prvním přijetí do služebního poměru.

(3) Vojákovi přijatému do další služby¹⁵⁾ lze přiznat poměrnou část náborového příspěvku uvedeného v odstavci 1 v závislosti na délce závazku k vojenské činné službě. Za každý rok služby lze vyplatit 10 % příspěvku stanoveného v odstavcích 1 a 2.

(4) Při prodloužení závazku k vojenské činné službě lze vojákovi přijatému do další služby, kterému byl vyplacen náborový příspěvek podle odstavce 3, přiznat za každý další rok závazku náborový příspěvek ve výši 10 % celkové částky vypočtené podle odstavců 1 a 2. Celková částka vyplacených náborových příspěvků však nesmí přesáhnout částku uvedenou v odstavcích 1 a 2.

(5) Při přijetí vojáka v další službě, kterému byl vyplacen náborový příspěvek, do služebního poměru vojáka z povolání lze přiznat náborový příspěvek podle odstavců 1 a 2 snížený o náborový příspěvek, který mu byl vyplacen při přijetí do další služby.

¹⁴⁾ § 473 až 475a zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

¹⁵⁾ § 37 odst. 2 písm. b) zákona č. 92/1949 Sb., ve znění zákona č. 164/1992 Sb.

(6) Absolventům jiných než vojenských škol, kteří požádají o přijetí do služebního poměru vojáka z povolání nebo do další služby, za které vojenská správa převezme povinnost uhradit náklady,¹⁶⁾ se poskytuje náborový příspěvek ve výši rozdílu mezi částkou, kterou vojenská správa zaplatí jiné organizaci, a náborovým příspěvkem poskytovaným při přijetí do služebního poměru vojáka z povolání nebo do další služby.

(7) Náborový příspěvek se přiznává žadateli o přijetí do služebního poměru vojáka z povolání nebo o přijetí do další služby za podmínky, že se v dohodě o vzniku služebního poměru zaváže vrátit poměrnou část vyplaceného náborového příspěvku, jestliže bude propuštěn ze služebního poměru před splněním převzatého závazku z důvodů uvedených v § 26 odst. 1 písm. d) a v § 26 odst. 2 písm. c) až f) zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.

(8) Při výpočtu částky, kterou je voják z povolání povinen vrátit, se doba splnění části závazku zaokrouhluje na celé měsíce.

HLAVA PÁTÁ

POSKYTOVÁNÍ NÁHRAD PŘI SLUŽEBNÍCH CESTÁCH, ODVELENÍ, PŘEMÍSTĚNÍ A PŘESTĚHOVÁNÍ

§ 16

Vymezení pojmů

(1) Služební cestou se rozumí doba od nástupu vojáka [§ 1 písm. a) zákona] na cestu k plnění služebního úkolu do jiného místa, než je jeho pravidelné pracoviště, včetně plnění služebního úkolu v tomto místě, do návratu vojáka z této cesty.

(2) Zahraniční služební cestou se rozumí doba služební cesty podle odstavce 1 z České republiky do zahraničí, ze zahraničí do České republiky a doba služební cesty v zahraničí.

(3) Pravidelným pracovištěm se rozumí všechny prostory a zařízení, v nichž je vojenský útvar trvale nebo dočasně umístěn, nebo v nichž voják trvale koná zaměstnání.¹⁷⁾

(4) Místem trvalého pobytu vojáka se rozumí obec, v níž je voják hlášen k trvalému pobytu.¹⁸⁾

(5) Za rodinného příslušníka vojáka se považují, mají-li trvalý pobyt na území České republiky, manžel nebo druh, vlastní děti, osvojenci, děti svěřené vojákovi do pěstounské péče nebo do výchovy, vlastní rodiče, osvojitelé, opatrovníci, pěstouni, jakož i další osoby za podmínky, že žijí v domácnosti¹⁹⁾ s vojákem.

(6) Ženatým vojákům z povolání jsou postaveni

na roveň osamělí vojáci z povolání, kteří žijí a hospodaří v domácnosti alespoň s jedním rodinným příslušníkem, kterému poskytují zaopatření.

§ 17

Obecná ustanovení

(1) Velitel vojenského útvaru, který vysílá vojáka na služební cestu, určí místo jejího nástupu, způsob dopravy, místo plnění služebního úkolu, dobu trvání, ukončení služební cesty a může určit další podmínky služební cesty.

(2) Jako místo nástupu a místo ukončení služební cesty může velitel vojenského útvaru určit pravidelné pracoviště nebo místo trvalého pobytu vojáka anebo jinou obec, v níž se voják v den nástupu služební cesty zdržuje, je-li to hospodárnější.

(3) Pro určení nástupu a ukončení služební cesty konané veřejným hromadným dopravním prostředkem je rozhodná doba odjezdu a doba příjezdu stanovená jízdním řádem upravená o prokázané zpoždění. Při použití letadla je rozhodná stanovená doba odjezdu autobusu obstarávajícího přepravu cestujících mezi sídlem leteckého dopravního podniku a letištěm. Při použití jiného než veřejného hromadného dopravního prostředku je pro určení nástupu a ukončení služební cesty rozhodná skutečná doba jeho odjezdu a skutečná doba jeho příjezdu.

(4) Požádá-li voják o poskytnutí zálohy na náhrady při služební cestě, poskytne se mu záloha až do předpokládané výše náhrady. Voják je povinen po ukončení služební cesty bez zbytečného odkladu předložit písemné doklady potřebné k vyúčtování služební cesty a vrátit nevyúčtovanou zálohu.

Oddíl první

Náhrady při služební cestě

§ 18

Druhy náhrad

(1) Vojákovi vyslanému na služební cestu náleží:

- a) náhrada jízdních výdajů,
- b) náhrada výdajů za ubytování,
- c) náhrada nutných vedlejších výdajů.

(2) Vojákovi z povolání vyslanému na služební cestu dále náleží:

- a) stravné,
- b) náhrada jízdních výdajů za cesty k návštěvě rodiny do místa trvalého nebo mezi velitelem vojenského útvaru a vojákem předem dohodnutého místa pobytu rodiny, je-li to hospodárnější, trvá-li služební cesta více než sedm po sobě následujících kalendářních dnů.

¹⁶⁾ Např. § 143 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 74/1994 Sb.

¹⁷⁾ § 11 odst. 3 zákona č. 76/1959 Sb., ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

¹⁸⁾ § 3 a 4 zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

¹⁹⁾ § 115 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

§ 19

Náhrada jízdních výdajů

(1) Vojákovi náleží náhrada jízdních výdajů za cestu mezi místem, které mu bylo určeno jako místo nástupu služební cesty, a místem, do něhož byl vyslán k plnění služebních úkolů, a poté místem ukončení služební cesty. Nemohl-li se voják ubytovat v místě, do něhož byl vyslán, náleží mu též náhrada jízdních výdajů za cesty konané do nejbližšího místa, v němž se ubytoval, a zpět.

(2) Jízdními výdaji jsou výdaje za místní hromadnou dopravu, jízdenku, letenku, místenku a za použití lůžkového (lehátkového) vozu. Při jízdě vlakem nad vzdálenost 51 km jedním směrem se hradí příplatek za vlak vyšší kvality, při vzdálenosti nejméně 101 km jedním směrem se hradí jízdní výdaje za první vozovou třídu. Náhrada jízdného za použití lůžkového (lehátkového) vozu první nebo druhé třídy přísluší vojákovi při splnění podmínky ujetí vzdálenosti nejméně 201 km pouze tehdy, trvala-li cesta alespoň čtyři hodiny v době mezi 22. a 6. hodinou a po jejím ukončení bezprostředně následoval výkon služby. Náhrada výdajů za první vozovou třídu, popř. použití lůžkového (lehátkového) vozu nepřísluší vojákům v základní službě a vojákům povoláným ze zálohy do hodnosti četaře včetně.

§ 20

Náhrada výdajů za použití soukromého silničního motorového vozidla při služební cestě

(1) Použije-li voják po předchozím souhlasu velitele vojenského útvaru ke služební cestě soukromé silniční motorové vozidlo, náleží mu za každý 1 km jízdy sazba základní náhrady a náhrada za spotřebované pohonné hmoty.

(2) Náhrada se poskytuje u jednostopých vozidel, u osobních silničních motorových vozidel a při použití přívěsu k silničnímu motorovému vozidlu podle zvláštního předpisu.²⁰⁾

(3) Náhrada výdajů za pohonné hmoty náleží vojákovi podle cen pohonných hmot platných v době použití vozidla a přepočtených podle spotřeby vypočtené aritmetickým průměrem z údajů uvedených v technickém průkazu vozidla. Pokud takové údaje v technickém průkazu vozidla chybí, použijí se údaje z technického průkazu srovnatelného vozidla.

(4) Voják je povinen veliteli vojenského útvaru prokázat technickým průkazem silničního motorového vozidla, které má být použito při služební cestě, o jaký druh vozidla se jedná a jakou spotřebu pohonných hmot stanovil výrobce.

(5) Velitel vojenského útvaru může s vojákem předem dohodnout též poskytování náhrady za použití silničního motorového vozidla ve výši odpovídající

ceně jízdenky hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy s výjimkou letenky.

§ 21

Náhrada výdajů za ubytování

(1) Vojákům se při služebních cestách poskytuje bezplatné ubytování ve vojenských ubytovacích zařízeních.

(2) Nemohlo-li být vojákovi poskytnuto bezplatné ubytování, přísluší mu náhrada výdajů za ubytování v prokázané výši.

(3) Cestuje-li voják z povolání v noci a nepoužije-li lůžkový (lehátkový) vůz, přísluší mu náhrada za ubytování, jen byl-li nucen se téže noci ubytovat pro časný příjezd nebo pozdní odjezd.

§ 22

Náhrada nutných vedlejších výdajů

Náhrada výdajů, které voják musí nutně vynaložit v souvislosti s plněním služebních úkolů na služební cestě, náleží v prokázané výši. Za vedlejší výdaje se zejména považují poplatky za úschovu osobních a služebních zavazadel, za parkování silničních motorových vozidel a telefonní poplatky.

§ 23

Stravné

(1) Za každý kalendářní den služební cesty náleží vojákovi z povolání stravné podle zvláštního předpisu.²¹⁾

(2) Stravné podle odstavce 1 nenáleží při poskytnutí celodenního bezplatného stravování.

(3) Při poskytnutí částečného bezplatného stravování se stravné podle odstavce 1 krátí při poskytnutí snídaně o 20 %, oběda o 40 % a večeře o 40 % a celková částka stravného se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru.

§ 24

Kde se v tomto oddíle uvádějí výdaje a voják je neprokáže, může mu velitel přiznat náhradu výdajů v jím uznané přiměřené výši s ohledem na podmínky služební cesty. Obdobně lze postupovat i při poskytování náhrad jízdních výdajů za městskou hromadnou dopravu při služební cestě na území České republiky.

Oddíl druhý

Náhrady při odvelení a přemístění
do jiného místa pravidelného pracoviště
a příspěvek při přestěhování

§ 25

Druhy náhrad

Pokud po odvelení nebo přemístění ženatý voják

²⁰⁾ § 7 odst. 2 a § 8 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 44/1994 Sb.

²¹⁾ § 5 odst. 1 a § 8 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění zákona č. 44/1994 Sb.

z povolání vykonává službu v místě pravidelného pracoviště, které není místem trvalého pobytu jeho a jeho rodiny, náleží mu za splnění stanovených podmínek:

- a) náhrady jako při služební cestě podle § 23 této vyhlášky,
- b) náhrady jízdních výdajů,
- c) náhrady při denním návratu do místa trvalého pobytu.

§ 26

Náhrady jako při služební cestě

(1) Ženatému vojákovi z povolání, který je z důvodu zaměstnání nucen žít odloučeně od své rodiny, náleží náhrady podle § 25 písm. a) této vyhlášky, jestliže

- a) podal žádost o přiznání náhrady a
- b) jeho rodina žije mimo jeho místo pravidelného pracoviště jen proto, že v tomto místě nemá byt a
- c) nejpozději do 30 dnů ode dne nástupu do zaměstnání podal žádost o přidělení bytu a
- d) není možný denní návrat veřejným hromadným dopravním prostředkem nebo zaměstnání denní návrat vylučuje.

(2) Náhrady náleží ode dne nástupu do zaměstnání v místě pravidelného pracoviště. Byla-li žádost o přidělení bytu podána po 30 dnech ode dne nástupu, náleží náhrady od prvního dne kalendářního měsíce, v němž byla žádost podána.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. c) se za splnění ostatních podmínek nevztahuje na ženaté vojáky z povolání

- a) vyslané k dennímu studiu a do kursů,
- b) kteří jsou přemísťováni do tří let před splněním podmínek nároku na starobní důchod, jestliže jim velitel s ustanovovací pravomocí vydal rozhodnutí o neúčelnosti stěhování do obce, ve které je jejich místo pravidelného pracoviště,
- c) kteří mají byt v jiné obci než je obec s jejich místem pravidelného pracoviště a alespoň jeden z rodinných příslušníků, se kterými žijí a hospodáří v domácnosti, je vojákem z povolání, který má v této obci místo pravidelného pracoviště,
- d) kteří se připravují k účasti na mírových operacích Organizace spojených národů.

(4) Náhrady podle § 23 odst. 1 této vyhlášky ženatému vojákovi z povolání nenáleží:

- a) po dobu dovolené,
- b) při poskytnutí celodenního bezplatného stravování,
- c) za kalendářní dny v místě trvalého pobytu, mimo den odjezdu a den příjezdu do místa pravidelného pracoviště, jestliže v tyto dny skončil nebo nastoupil zaměstnání,
- d) ode dne následujícího po dni, kdy se voják z povolání nastěhoval do bytu v místě pravidelného pracoviště,

e) ode dne bezdůvodného odmítnutí uzavřít nájemní smlouvu o užívání přiděleného přiměřeného bytu nebo dohody o výměně bytu,

- f) ode dne následujícího po dni nabytí právní moci soudního rozhodnutí o rozvodu manželství,
- g) ode dne, kdy došlo k odvolání žádosti o přidělení bytu,
- h) po dny společného pobytu s rodinou v místě pravidelného pracoviště.

(5) Výplatu náhrad podle § 25 této vyhlášky povoluje velitel vojenského útvaru příslušníkům vojenského útvaru a v ostatních případech nadřízený.

§ 27

Náhrady jízdních výdajů

(1) Vojákovi z povolání, který splňuje podmínky stanovené v § 26 odst. 1 této vyhlášky, náleží náhrada prokázaných jízdních výdajů za cesty k návštěvě rodiny do místa trvalého pobytu rodiny a zpět, a to jednou týdně.

(2) Svobodnému, rozvedenému a ovdovělému vojákovi z povolání, který je z důvodu výkonu služby v místě pravidelného pracoviště nucen žít mimo místo jeho trvalého pobytu, náleží náhrada prokázaných jízdních výdajů za cesty do místa trvalého pobytu a zpět, a to jednou měsíčně.

(3) Vojákovi přijatému do další služby,¹⁵⁾ který je z důvodu výkonu služby v místě pravidelného pracoviště nucen žít mimo místo jeho trvalého pobytu, náleží náhrada prokázaných jízdních výdajů za cesty do místa trvalého pobytu a zpět, a to jednou týdně.

(4) Náhrada jízdních výdajů za cesty podle odstavců 1, 2 a 3 se poskytuje ve výši prokázaných jízdních výdajů za druhou třídu osobního vlaku nebo za autobus. Příplatek za vlak vyšší kvality nebo náhrada za použití dálkového autobusu včetně místenky se hradí při vzdálenosti nejméně 101 km, výdaj za místenku ve vlaku při vzdálenosti nejméně 201 km jedním směrem.

(5) Vykoná-li voják, který splňuje podmínky stanovené v § 26 odst. 1 této vyhlášky, cestu k návštěvě rodiny do jiného místa, než je trvalý pobyt rodiny, poskytne se mu náhrada prokázaných jízdních výdajů jen do výše, která by mu náležela při cestě do místa trvalého pobytu rodiny a zpět.

(6) Použije-li voják po předchozím souhlasu velitele vojenského útvaru k cestě podle odstavců 1, 2 a 3 soukromé silniční motorové vozidlo, poskytne se mu náhrada ve výši jízdních výdajů za druhou třídu osobního vlaku nebo za autobus.

§ 28

Náhrady při denním návratu do místa trvalého pobytu

(1) Ženatému vojákovi z povolání, který denně dojíždí z místa pravidelného pracoviště do místa trvalého pobytu rodiny, náleží za splnění podmínek uvedených v § 26 odst. 1 písm. a) až c) této vyhlášky:

- a) náhrada jízdních výdajů za denní dojíždění,

b) příplatek na stravu ve výši 25 % z maximální výše stravného podle zvláštního předpisu,²¹⁾ trvá-li nepřítomnost v místě trvalého pobytu z důvodu zaměstnání nejméně 11 hodin v kalendářním dnu a nebyl-li poskytnut bezplatně oběd nebo večeře. Při poskytnutí bezplatné snídaně se příplatek na stravu krátí o 85 %. Doba 11 hodin se počítá od okamžiku opuštění bytu do návratu do něj.

(2) Součet náhrad podle předchozího odstavce nesmí přesáhnout maximální výši stravného podle zvláštního předpisu.²¹⁾

(3) Pro ženaté vojáky z povolání vyslané k dennímu studiu do škol a kursů, ženaté vojáky z povolání, kteří jsou přemísťováni do tří let před splněním podmínky nároku na starobní důchod, ženaté vojáky z povolání, kteří mají byty v jiné obci, než je obec s jejich místem pravidelného pracoviště a alespoň jeden z rodinných příslušníků, se kterými žijí a hospodaří v domácnosti, je vojákem z povolání, který má v této obci místo pravidelného pracoviště, a ženaté vojáky z povolání, kteří se připravují k účasti na mírových operacích Organizace spojených národů, platí ustanovení § 26 odst. 3 této vyhlášky.

(4) Ženatému vojákovi z povolání, kterému z důvodu zaměstnání nebyl umožněn návrat k rodině, náleží za tyto dny náhrady podle § 25 písm. a) této vyhlášky.

(5) Při střetu nároku na stravné při služební cestě a náhrady při denním návratu náleží vyšší náhrada.

(6) Náhrady při denním návratu se vyplácejí měsíčně pozadu a zaokrouhlují se na celé koruny směrem nahoru.

§ 29

Příspěvek při přestěhování

(1) Vojákům z povolání, kteří se stěhují do jiného bytu v zájmu vojenské správy, kterou se pro potřeby této vyhlášky rozumí Ministerstvo obrany, Armáda České republiky a příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem obrany, náleží příspěvek při přestěhování ve výši:

- a) 1300 Kč na kuchyň,
- b) 1300 Kč na úplné příslušenství,
- c) 1300 Kč na každou obytnou místnost,
- d) 650 Kč na neúplné (společné) příslušenství.

(2) Stanovení počtu místností se řídí dohodou o užívání bytu.

(3) Vojákovi z povolání, který se stěhuje do vlastního domu nebo bytu, náleží příspěvek při přestěhování podle odstavce 1 nejvýše za pět obytných místností, jednu kuchyň a jedno příslušenství.

(4) Při přestěhování vojáka z povolání do bytu v novostavbě, kdy se stává prvním uživatelem tohoto bytu, mu náleží příspěvek při přestěhování v poloviční výměře částek uvedených v odstavci 1.

(5) Příspěvek při přestěhování se vyplácí na základě písemné žádosti vojáka z povolání doložené potvrzením velitele posádky, že došlo k oprávněnému přestěhování.

Oddíl třetí

Náhrady při zahraniční služební cestě

§ 30

Druhy náhrad

Při zahraniční služební cestě náleží vojákům z povolání náhrady podle § 18 odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2 písm. a) této vyhlášky, není-li dále stanoveno jinak.

§ 31

Náhrady za cesty k návštěvě rodiny

Při zahraniční služební cestě je vysílající orgán povinen si předem dohodnout s vojákem z povolání poskytování náhrad za cesty k návštěvě rodiny, jejich rozsah a výši.

§ 32

Stravné

(1) Za každý kalendářní den zahraniční služební cesty a za každý kalendářní den, v němž zahraniční služební cesta trvá déle než 12 hodin, náleží stravné v cizí měně podle zvláštního předpisu.²²⁾

(2) Trvá-li zahraniční služební cesta v kalendářním dni méně než 12 hodin, náleží stravné v cizí měně ve výši:

- a) do 3 hodin trvání zahraniční služební cesty v zahraničí 10 %,
- b) od 3 do 6 hodin trvání zahraniční služební cesty v zahraničí 25 %,
- c) od 6 do 12 hodin trvání zahraniční služební cesty v zahraničí 50 %

z denní sazby stravného určeného podle odstavce 1.

(3) Při poskytnutí částečného bezplatného stravování se stravné podle odstavce 1 krátí při poskytnutí snídaně o 20 %, oběda o 40 % a večeře o 40 %.

§ 33

Kapesné

Při zahraniční služební cestě lze poskytnout vedle stravného kapesné v cizí měně do výše 40 % stravného určeného podle § 32 odst. 1 a 2 této vyhlášky.

²²⁾ § 12 odst. 1 zákona č. 119/1992 Sb., ve znění zákona č. 44/1994 Sb.

Opatření Federálního ministerstva financí, kterým se stanoví výše stravného při zahraničních pracovních cestách v cizí měně, vyhlášené v částce 36/1992 Sb., ve znění opatření Ministerstva financí vyhlášených v částce 18/1994 Sb., v částce 53/1994 Sb., v částce 19/1995 Sb. a v částce 28/1995 Sb.

§ 34

**Náhrady za používání
soukromého silničního motorového vozidla**

Za použití soukromého silničního motorového vozidla při zahraniční služební cestě náleží vojákově z povolání základní náhrada podle § 20 odst. 2 písm. b) této vyhlášky a náhrada výdajů za pohonné hmoty podle § 20 odst. 3 a 4 této vyhlášky. Za vzdálenost ujetou nad 350 km v zahraničí náleží náhrada za pohonné hmoty v cizí měně.

§ 35

Vyloučení souběhu náhrad v české a cizí měně

(1) Při zahraniční služební cestě náleží za dobu služební cesty na území České republiky stravné v české měně v rozsahu a za podmínek stanovených v § 23 této vyhlášky.

(2) Při zahraniční služební cestě je rozhodnou dobou pro vznik nároku na náhrady poskytované v cizí měně doba přechodu české státní hranice a při letecké přepravě odlet a přilet letadla podle letového řádu.

**HLAVA ŠESTÁ
PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI
VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPÁDECH**

§ 36

Plat (služné) po dobu vazby a výkonu trestu

(1) Vojákově, který byl na základě rozhodnutí soudu vzat do vazby, se dnem vzetí do vazby zastavuje výplata platu (služného) a všech peněžních náležitostí.

(2) Vojákově z povolání, pokud byl obžaloby pravomocně zproštěn, nebo jestliže bylo trestní stíhání proti němu pravomocně zastaveno, náleží ode dne vzetí do vazby plat z posledně vykonávané funkce; studentům, kteří jsou vojáky z povolání podle § 9 této vyhlášky a vojákům povoláným ze zálohy náleží služné podle vojenské hodnosti.

(3) Plat (služné) podle odstavce 2 nenáleží tomu,

- a) kdo si vazbu zavínal sám, zejména tím, že pokusem o útěk nebo jiným svým jednáním dal příčinu k obavám, jež byly důvodem vazby nebo jejího prodloužení,
- b) kdo byl obžaloby zproštěn nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost anebo že trestný čin byl amnestován.

§ 37

**Peněžní náležitosti při vyslání ke studiu
v jiných než vojenských školách**

Pro stanovení platu (služného), jeho zvýšení a pří-

platků k platu vojáků z povolání a studentů v další službě, kteří byli vysláni k dennímu studiu v jiných než vojenských školách, se obdobně použijí ustanovení § 7 až 9 této vyhlášky.

ČÁST DRUHÁ**NATURÁLNÍ NÁLEŽITOSTI VOJÁKŮ A ŽÁKŮ****HLAVA PRVNÍ****VÝSTROJNÍ NÁLEŽITOSTI**

§ 38

Výstrojní náležitosti

(1) Výstrojnými náležitostmi se rozumí materiální prostředky a služby bezplatně poskytované vojákům k zabezpečení povinnosti nosit předepsanou výstroj²³⁾ a žákům k zabezpečení studia, výchovy a výcviku ve vojenských školách. Místo materiálních prostředků lze za podmínek dále stanovených poskytnout finanční náhradu.

(2) Materiální prostředky jsou:

- a) výstrojní součástky vydávané do vlastnictví,
- b) výstrojní součástky svěřené k používání, které po zániku nároku na vystrojení přecházejí do vlastnictví,
- c) výstrojní součástky a předměty svěřené k používání,
- d) materiál spotřebního charakteru.

(3) Poskytování služeb zahrnuje zejména praní a chemické čištění, úpravy, opravy a údržbu výstrojních součástek a úpravu vlasů.

(4) Finanční náhrady se poskytují:

- a) na pořizování a doplňování výstrojních součástek, které nejsou zabezpečovány péčí vojenské správy,
- b) na pořízení a za užívání občanského oděvu vojákům, kterým bylo nařízeno jeho používání ke služebním účelům,
- c) za nevydané výstrojní náležitosti,
- d) k obnovení výstrojních součástek vydávaných do vlastnictví nebo svěřených k používání. Finanční náhrada se zpravidla poskytuje ve formě poukázek na výstrojní součástky.

§ 39

Přiznání výstrojních náležitostí

(1) Výstrojní náležitosti se přiznají:

- a) vojákům v základní službě ode dne nastoupení základní služby u vojenského útvaru do dne jejího ukončení,
- b) žákům ode dne nástupu do vojenské školy do dne ukončení studia,

²³⁾ Např. § 9 zákona č. 76/1959 Sb., ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

- c) vojákům přijatým do další služby nebo studentům v další službě ode dne přijetí do další služby do dne jejího ukončení,
- d) vojákům přijatým do služebního poměru vojáka z povolání ode dne přijetí do služebního poměru vojáka z povolání do dne jeho zániku²⁴⁾ nebo přerušení,²⁵⁾
- e) vojákům povolaným ze zálohy ode dne nastoupení vojenské činné služby u vojenského útvaru do dne jejího ukončení.

(2) Při vzetí do vazby se výstrojní náležitosti poskytují vojákům uvedeným v odstavci 1 písm. a), b) a e).

§ 40

Výstrojní náležitosti se neposkytují vojákům z povolání a studentům v další službě:

- a) po dobu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody. Dnem vzetí do vazby se zastavuje poskytování výstrojních náležitostí. Výstrojní náležitosti, na něž vznikl nárok přede dnem vzetí do vazby, mohou být poskytnuty jen s písemným souhlasem soudu. Byl-li obviněný pravomocně zproštěn obžaloby nebo jestliže bylo trestní stíhání proti němu pravomocně zastaveno, výstrojní náležitosti se poskytnou zpětně,
- b) po dobu čerpání dovolené bez nároku na peněžní náležitosti a další mateřské dovolené.

§ 41

Vystrojování vojáků v základní službě

(1) Vojákům v základní službě náleží základní výstrojní náležitost, která obsahuje výstrojní součástky svěřené k používání, které po zániku nároku na vystrojení přecházejí do vlastnictví, výstrojní součástky a předměty svěřené k používání a materiál spotřebního charakteru. Kromě toho se mohou vojákyňm v základní službě z hygienických důvodů vydat do vlastnictví výstrojní součástky osobního charakteru.

(2) Vojákům v základní službě, kterým bylo nařízeno používat občanský oděv ke služebním účelům, se poskytuje finanční náhrada za jeho užívání.

(3) Na výstrojní součástky, které nejsou zabezpečovány péčí vojenské správy, se vojákům poskytuje finanční náhrada na jejich pořizování a doplňování. Druh nakupovaných výstrojních součástek a maximální výše finanční náhrady na jejich pořízení se stanovují v závislosti na výši maloobchodních cen.

(4) K plnění služebních úkolů se vojákům v základní službě poskytuje i jiná výstroj, popř. osobní ochranné pracovní pomůcky podle § 38 odst. 2 písm. c) této vyhlášky.

(5) Vojákům v základní službě se bezplatně poskytují služby v rozsahu § 38 odst. 3 této vyhlášky.

§ 42

Vystrojování žáků

(1) Žáci se vystrojují základní výstrojní náležitostí pro žáky, která obsahuje výstrojní součástky svěřené k používání, které po skončení nároku na vystrojení přecházejí do vlastnictví, výstrojní součástky a předměty svěřené k používání a materiál spotřebního charakteru. Kromě toho se mohou žákům z hygienických důvodů a z důvodů zabezpečení studia, výchovy a výcviku vydat do vlastnictví výstrojní součástky osobního charakteru.

(2) Žákům se poskytuje finanční náhrada na pořizování a doplňování výstrojních součástek, které nejsou zabezpečovány péčí vojenské správy. Druh nakupovaných součástek a maximální výše finanční náhrady na jejich pořízení se stanovují v závislosti na výši maloobchodních cen.

(3) K plnění úkolu výchovně-vzdělávacího procesu se žákům v souladu s učební dokumentací poskytuje i jiná výstroj, popř. osobní ochranné pracovní pomůcky podle § 38 odst. 2 písm. c) této vyhlášky.

(4) Žákům se bezplatně poskytují služby v rozsahu § 38 odst. 3 této vyhlášky.

(5) Při přemístění ke studiu do jiné vojenské školy se žákům ponechávají ze základních výstrojních náležitostí pro žáky jen výstrojní součástky podle § 38 odst. 2 písm. a) a b) této vyhlášky.

(6) Jestliže je žák propuštěn z vojenské školy v době výkonu základní (náhradní) služby a je přemístěn k jejímu dokončení k některému vojenskému útvaru, vystrojuje se podle zásad a v rozsahu stanoveném pro vojáky v základní službě s tím, že výstrojní součástky svěřené k používání vojákům v základní službě, které po zániku nároku na vystrojení přecházejí do vlastnictví, se mu již nevydávají, pokud mu byly vydány jako žáku.

Vystrojování vojáků z povolání a studentů v další službě

§ 43

(1) Vojákům z povolání a studentům v další službě se vydávají výstrojní součástky do vlastnictví formou základní výbavy:

- a) nově přijatým vojákům z povolání a studentům v další službě se závazkem na dobu delší než pět let se vydává jednorázově do vlastnictví základní výbava,
- b) vojákům nově přijatým do další služby se závazkem na dobu kratší než pět let a studentům v další službě se vydává jednorázově do vlastnictví zkrácená základní výbava,
- c) vojákům, kteří obdrželi zkrácenou základní výbavu podle písmene b), se při přijetí do služeb-

²⁴⁾ § 25 odst. 1 zákona č. 76/1959 Sb., ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

²⁵⁾ § 25 odst. 2 zákona č. 76/1959 Sb., ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

- ního poměru vojáka z povolání nebo při prodloužení závazku k další službě na souhrnnou dobu nejméně pěti let doplňuje jednorázově základní výbava do rozsahu stanoveného pod písmenem a),
- d) vojákům z povolání, kteří byli nově jmenováni do hodnosti generála, se vydává jednorázově do vlastnictví doplnění základní výbavy,
- e) vojákům z povolání a studentům v další službě, jejichž vykonávané činnosti kladou zvýšené požadavky na vystrojení, se vydává jednorázově do vlastnictví doplnění základní výbavy,
- f) vojákům v záloze znovu přijímaným do služebního poměru vojáka z povolání nebo studenta v další službě se vydává
1. základní výbava podle ustanovení písmen a) až e) tohoto odstavce, jestliže od jejich posledního propuštění z vojenské činné služby uplynulo 60 a více měsíců,
 2. jednorázově do vlastnictví dvacetičtyřnásobek měsíční výstrojní náležitosti určené k obnovení základní výbavy, jestliže od jejich posledního propuštění z vojenské činné služby uplynulo méně než 60 měsíců. Dvacetičtyřnásobek měsíční výstrojní náležitosti nahrazuje základní výbavu, která se nevydává. Chybějící součástky si doplňují na vlastní náklady,
- g) ustanovení písmene f) se vztahuje i na vojáky převáděné zpět k vojenským útvarům Armády České republiky od Vojenské kanceláře prezidenta republiky nebo Hradní stráže,
- h) vojákům přijatým do další služby u vojenských útvarů, které na základě mezinárodních závazků plní úkoly v zahraničí, se vydávají výstrojní náležitosti pro působení v zahraničí. Vystrojení podle písmene a) nebo b) se poskytuje pouze tehdy, jestliže po ukončení výše uvedené činnosti požádají o ponechání v další službě nebo o přijetí do služebního poměru vojáka z povolání.

§ 44

(1) Vojákům z povolání a studentům v další službě se k zabezpečení služební činnosti, výcviku a připravenosti vydávají výstrojní součástky svěřené k používání, které po zániku nároku na vystrojení přecházejí do vlastnictví, výstrojní součástky a předměty svěřené k používání a materiál spotřebního charakteru.

(2) K plnění služebních úkolů se vojákům z povolání a studentům v další službě v souladu s požadavky na výkon dané funkce poskytuje i jiná výstroj, popř. osobní ochranné pracovní pomůcky podle § 38 odst. 2 písm. c) této vyhlášky.

(3) Vojákům z povolání a studentům v další službě se může podle rozsahu vykonávané činnosti a funkčního zařazení přiznat bezplatné poskytování služeb v rozsahu § 38 odst. 3 této vyhlášky.

§ 45

(1) Vojákům z povolání a studentům v další službě se poskytuje finanční náhrada podle § 38

odst. 4 písm. d) této vyhlášky jako měsíční výstrojní náležitost.

(2) Měsíční výstrojní náležitost se vydává zpětně za běžný kalendářní měsíc v kalendářním roce za dobu, po kterou měl voják z povolání a student v další službě nárok na plat, služné, služné po dobu nemoci, nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství. Měsíční výstrojní náležitost se poskytuje měsíčně nebo jednorázově za kalendářní rok.

(3) Hodnota měsíční výstrojní náležitosti se stanovuje v závislosti na době životnosti jednotlivých součástek a pořizovacích nákladech.

(4) Měsíční výstrojní náležitost poprvé náleží za kalendářní měsíc kalendářního roku, který následuje po měsíci, za který náležela základní výbava.

(5) Přiznání měsíční výstrojní náležitosti končí dnem, kterým byl voják z povolání a student v další službě propuštěn z vojenské činné služby nebo z vojska.

§ 46

(1) Vojákům z povolání, kterým bylo vzhledem ke zvláštnostem zaměstnání nařízeno používat občanský oděv, náleží při prvním ustanovení do funkce, která vyžaduje jeho používání, jednorázová finanční náhrada na jeho pořízení ve výši 80 % hodnoty základní výbavy.

(2) Pro opětovné přiznání finanční náhrady na pořízení občanského oděvu a jeho výplatu platí, že vojákům v záloze znovu přijímaným do služebního poměru vojáka z povolání a zařazovaným do funkcí, které vyžadují používání občanského oděvu, a vojákům z povolání znovu ustanoveným do funkcí, které vyžadují používání občanského oděvu, opětovně náleží jednorázová finanční náhrada:

a) podle odstavce 1, jestliže od jejich posledního propuštění z vojenské činné služby nebo ode dne posledního výkonu takových funkcí uplynulo 60 a více měsíců,

b) v hodnotě dvacetičtyřnásobku měsíční výstrojní náležitosti určené k obnovení základní výbavy, jestliže od jejich posledního propuštění z vojenské činné služby nebo ode dne posledního výkonu takových funkcí uplynulo méně než 60 měsíců.

(3) Vojáci přijatí do další služby, kterým byla vyplacena jednorázová finanční náhrada podle odstavce 1 nebo 2 a byli do dvanácti měsíců ode dne, ke kterému jim byla finanční náhrada přiznána, propuštěni z vojenské činné služby nebo ustanoveni do funkce, která nevyžaduje používání občanského oděvu, jsou povinni vrátit její poměrnou část.

(4) Vojákům z povolání a studentům v další službě se na základě jejich písemné žádosti vyplátí peněžitá náhrada za nevyužitou měsíční výstrojní náležitost, pokud:

- a) byli přiděleni právníckým osobám k plnění úkolů obranného charakteru,²⁶⁾
- b) byl jim přerušen služební poměr,²⁵⁾
- c) byli odveleni k plnění úkolů, při nichž je nařízeno používat občanský oděv,
- d) bylo jim nařízeno používat občanský oděv,
- e) bylo jim povoleno používat občanský oděv v době těhotenství a mateřské dovolené,
- f) byli propuštěni ze služebního poměru,
- g) byli po dobu delší než devět měsíců v kalendářním roce neschopni ke službě pro nemoc nebo úraz anebo jim byla udělena dovolená bez nároku na peněžní náležitosti,
- h) v odůvodněných případech s písemnou žádostí vysloví souhlas přímý nadřízený vojáka.

(5) Při úmrtí vojáka z povolání a studenta v další službě peněžitá náhrada za nevyužitou měsíční výstrojní náležitost náleží pozůstalým, za které se považují osoby stanovené zvláštním zákonem.¹⁴⁾

(6) Peněžitou náhradu lze proplatit až dnem splnění podmínek podle odstavce 4 písm. a) až d) a písm. f) až h). Peněžitou náhradu podle písmene e) lze proplatit počínaje prvním dnem po ukončení mateřské dovolené nebo ode dne nástupu na další mateřskou dovolenou.

(7) Vojákům z povolání a studentům v další službě může být poskytnuta finanční náhrada k obnovení výstrojních součástí, které nejsou dodávány péčí vojenské správy a jsou vydány do vlastnictví nebo svěřeny k používání.

§ 47

Vojákům z povolání a studentům v další službě, kteří byli vysláni ke studiu do vojenských škol a kursů jiných států, odveleni Ministerstvem obrany do zahraničí k plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv, jsou stanoveny výstrojní náležitosti pro působení v zahraničí.

§ 48

Vystrojování vojáků povolanych ze zálohy

(1) Vojákům povoláním ze zálohy náleží základní výstrojní náležitost, která obsahuje výstrojní součástky a předměty svěřené k používání a materiál spotřebního charakteru.

(2) K plnění služebních úkolů se vojákům povoláním ze zálohy poskytuje i jiná výstroj, popř. osobní ochranné pracovní pomůcky podle § 38 odst. 2 písm. c) této vyhlášky.

(3) Vojákům povoláním ze zálohy, kterým bylo nařízeno používat občanský oděv nebo jeho části ke služebním účelům, se poskytuje finanční náhrada za jeho užívání.

(4) Vojákům povoláním ze zálohy se bezplatně poskytují služby v rozsahu § 38 odst. 3 této vyhlášky.

§ 49

Výstrojní náležitosti při propuštění z vojenské činné služby a z vojenských škol

Vojáci z povolání a studenti v další službě se z vojenské činné služby nebo z vojska propouštějí ve vlastním stejnokroji a vojáci v základní službě a vojáci povolání ze zálohy ve vlastním občanském oděvu.

§ 50

Výstrojní náležitosti při úmrtí vojáka v činné službě a žáka

Zemře-li voják v základní službě nebo voják povolán ze zálohy, vydá se k pohřbení vojenský stejnokroj a jedna souprava prádla. Zemře-li žák, vydá se k pohřbení stejnokroj pro žáky a jedna souprava prádla. Zemře-li student v další službě a voják přijatý do další služby se závazkem kratším než pět let, vydá se k pohřbení jedna souprava vojenského stejnokroje a jedna souprava prádla.

§ 51

Náležitosti ortopedické obuvi a zabezpečení nadměrných velikostí výstrojních součástí vojákům

(1) Ortopedická obuv v provedení, které odpovídá obuvi zavedené do výstroje, se poskytuje na podkladě poukazu na ortopedickou pomůcku, který předepsal lékař vojákům a žákům místo obuvi stanovené příslušnou výstrojní náležitostí. Doba životnosti ortopedické obuvi je stejná jako u obuvi zavedené do výstroje. Vojákům v základní službě se ortopedická obuv po skončení základní (náhradní) služby nebo po uplynutí doby životnosti součástky ponechává do vlastnictví.

(2) Vojákům povoláním ze zálohy se ortopedická obuv nezajišťuje a nevydává, používají vlastní ortopedickou obuv.

(3) Nadměrné velikosti výstrojních součástí se pro vojáky zajišťují zakázkovým způsobem.

(4) Vojákům povoláním ze zálohy se výstrojní součástky, které lze vyrobit pouze zakázkovým způsobem, nezajišťují a nevydávají. Velitel útvaru povolí těmto vojákům nosit vlastní občanský oděv.

(5) Vojákům povoláním ze zálohy, kteří používají vlastní obuv a oděvní součástky podle odstavců 2 a 4, náleží finanční náhrada za jejich užívání.

§ 52

Materiální prostředky uvedené v § 38 odst. 2 písm. c) této vyhlášky se podle potřeby obměňují, nehodí-li se k dalšímu používání. Materiální prostředky se

²⁶⁾ § 30 odst. 1 zákona č. 76/1959 Sb., ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

podle § 38 odst. 2 písm. b) a c) této vyhlášky udržují na náklady vojenské správy.

HLAVA DRUHÁ PROVIANTNÍ NÁLEŽITOSTI

Oddíl první Základní ustanovení

§ 53 Proviantní náležitosti

(1) Proviantními náležitostmi se rozumí potraviny a materiální prostředky poskytované v oblasti proviantního zabezpečení vojákům a žákům.

(2) Proviantní náležitosti se poskytují ve formě:

- a) naturálního stravování,
- b) bezplatného odběru stravy.

§ 54 Náležitost potravin

(1) Náležitost potravin je množství jednotlivých druhů potravin, které svou energetickou a výživovou hodnotou zabezpečuje stravu pro osobu a den. Náležitost potravin se poskytuje jako:

- a) stravní dávka,
- b) přídavek potravin.

(2) Náležitost potravin se zabezpečuje výdejem:

- a) teplé stravy, zpravidla třikrát denně, jako základní forma stravování,
- b) studené stravy,
- c) potravin k individuální nebo skupinové přípravě stravy.

(3) Náležitost potravin při peněžním stravním hospodaření je peněžní hodnota množství jednotlivých druhů potravin, které odpovídá stravní dávce nebo přídavku potravin. Nelze-li zabezpečit výdej potravin v naturální formě, vyplácí se za náležitost potravin finanční náhrada.

Oddíl druhý Naturální stravování

§ 55

Naturálním stravováním se rozumí trvalé plné a bezplatné zabezpečení výživy.

§ 56

Naturální stravování se poskytuje:

- a) vojákům v základní službě a vojákům povoláním ze zálohy ode dne nastoupení vojenské činné služby u vojenského útvaru. Nárok na naturální stravování jim zůstává zachován po dobu udělení volna k opuštění posádky a dovolené,
- b) studentům denního studia, kteří jsou vojáky v činné službě a kterým se před zahájením studia nevyplácel plat jako vojákům z povolání, a žákům ode dne nástupu do vojenské školy.

§ 57

(1) Naturální stravování se neposkytuje osobám uvedeným v § 56 písm. a) této vyhlášky

- a) ode dne přijetí do služebního poměru vojáka z povolání nebo do další služby,
- b) ode dne následujícího po propuštění ze základní (náhradní) služby nebo z vojenského cvičení,
- c) ode dne následujícího po dni svémocného odloučení (zběhnutí),
- d) po dobu dovolené bez nároku na peněžní náležitosti,
- e) po dobu léčebného pobytu v nemocnici.

(2) Naturální stravování se neposkytuje osobám uvedeným v § 56 písm. b) této vyhlášky

- a) ode dne následujícího po propuštění nebo vyloučení ze školy,
- b) ode dne následujícího po dni svémocného odloučení (zběhnutí),
- c) ode dne následujícího po vzetí do vazby na základě rozhodnutí soudu,
- d) po dobu léčebného pobytu v nemocnici,
- e) ode dne nástupu na mateřskou dovolenou,
- f) po dobu nepřítomnosti ve škole. Do doby nepřítomnosti ve škole se nezahrnuje den odchodu ze školy. Toto ustanovení se nevztahuje na dobu plnění služebních úkolů mimo objekt školy a na vojáky v základní službě.

§ 58

Osobám uvedeným v § 56 této vyhlášky, mimo vojáků povolaných ze zálohy, se při nástupu vydává do vlastnictví jídelní příbor s obalem a otvírač konzerv.

Oddíl třetí

Bezplatný odběr stravy vojáků z povolání

§ 59

Bezplatným odběrem stravy se rozumí dočasné zabezpečení vojáků z povolání náležitostmi potravin. Při poskytnutí celodenního bezplatného odběru stravy jim nepřísluší náhrady jako při služební cestě.

Poskytování bezplatného odběru stravy

§ 60

(1) Bezplatný odběr stravy se poskytuje:

- a) při vojenském výcviku, cvičeních a vojenských akcích, trvají-li déle než 24 hodin a musí-li být vojáci po celou dobu přítomni v prostoru nebo objektu akce,
- b) ve 24 hodinových nepřetržitých směnách konaných ve vojenských objektech.

(2) Při činnostech uvedených v odstavci 1 poskytování bezplatného odběru stravy začíná prvním jídlem vydávaným po zahájení a končí posledním jídlem vydávaným před ukončením činnosti.

§ 61

(1) Výkonným letcům se poskytuje bezplatný odběr stravy ode dne jmenování do výcvikové skupiny, konají-li nepřetržitý praktický výcvik v létání.

(2) Výkonným výsadkářům se poskytuje bezplatný odběr stravy ode dne ustanovení do funkce, konají-li nepřetržitý výsadkářský výcvik.

§ 62

(1) Vojákům, kteří zabezpečují letovou akci, se poskytuje bezplatný odběr stravy, musí-li být přítomni v prostoru akce po celou dobu její přípravy a provádění.

(2) Bezplatný odběr stravy se poskytuje příslušníkům letových zkušebních pracovišť ve dnech inženýrsko-leteckého zabezpečení kontrolně přejímacích letů letadel, trvá-li tato akce déle než 11 hodin a musí-li být po celou dobu přítomni v prostoru akce.

(3) Podle odstavců 1 a 2 se poskytují jen ta jídla, která se vydávají v průběhu plnění úkolů.

§ 63

(1) Bezplatný odběr stravy se neposkytuje:

- ode dne nástupu dovolené,
- ve dnech, za které se vyplácí stravné,
- v době neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz po dobu domácího léčení,
- v době pobytu v léčebných, lázeňských a rekreačních zařízeních,
- ode dne vzetí do vazby,
- ode dne nástupu na mateřskou dovolenou.

(2) Výkonným letcům se bezplatný odběr stravy neposkytuje podle odstavce 1 a dále

- ode dne vyřazení nebo vyloučení z výcvikové skupiny nebo ode dne účinnosti konečného rozhodnutí o skončení letecké činnosti,
- ode dne následujícího po uplynutí tří měsíců, kdy nekonali praktický výcvik v létání podle rozhodnutí velitele vojenského útvaru,
- ode dne nástupu do vojenské školy, do kursu a na stáž, kde se neuskutečňuje praktický výcvik v létání.

(3) Výkonným výsadkářům se bezplatný odběr stravy neposkytuje podle odstavce 1 a dále

- ode dne následujícího po uplynutí tří měsíců, kdy nekonali praktický výsadkářský výcvik podle rozhodnutí velitele vojenského útvaru,
- při pobytu ve vojenských školách, kursech a na stážích, kde se neuskutečňuje výsadkářský výcvik.

Oddíl čtvrtý

Stravní dávky a přídatky potravin

§ 64

Stravní dávky

(1) Stravní dávky se podle náročnosti vykonávané vojenské činnosti dělí do pěti skupin:

- stravní dávka 1 se poskytuje vojákům všech druhů vojsk a služeb, pokud jim nenáleží jiná stravní dávka. Vojákům z povolání ve dvacetitýřhodinových nepřetržitých směnách ve vojenských školách a u leteckých a výsadkových útvarů, kde se stravní dávka 1 nepřipravuje, se poskytuje ta stravní dávka, která se ve vojenské škole nebo u vojenského útvaru připravuje,
- stravní dávka 2 se poskytuje studentům a vojákům v základní službě, kteří jsou zařazeni do kursů velitelů v záloze. Na stáží u útvaru se jim poskytuje stejná stravní dávka jako vojákům tohoto vojenského útvaru,
- stravní dávka 3 se poskytuje žákům. Na stáží u vojenského útvaru se jim poskytuje stejná stravní dávka jako vojákům tohoto vojenského útvaru,
- stravní dávka 4 se poskytuje výkonným letcům, výkonným výsadkářům – vojákům z povolání, kteří vykonávají funkci výsadkové odbornosti u leteckých útvarů, jestliže konají praktický výsadkářský výcvik, a studentům leteckého směru ve vojenské vysoké škole. Studentům se poskytuje od prvního dne měsíce, ve kterém zahájí letovou přípravu, do jejího přerušení nebo ukončení. Neposkytuje se výkonným letcům při pobytu ve vojenských školách, kursech a na stážích, kde nekonají praktický výcvik v létání,
- stravní dávka 5 se poskytuje výkonným výsadkářům po dobu jejich nepřetržitého výsadkářského výcviku a vojákům útvarů mírových sil Organizace spojených národů při pobytu na území České republiky. Vojákům z povolání mírových sil Organizace spojených národů se poskytuje stravní dávka 5 po splnění podmínek ustanovení § 60 této vyhlášky. Při pobytu vojáků útvarů mírových sil Organizace spojených národů v zahraničí se stravování těchto osob zabezpečuje podle zvláštních směrnic Organizace spojených národů. Stravní dávka 5 se výkonným výsadkářům neposkytuje při pobytu ve vojenských školách, kursech a na stážích, kde nevykonávají nepřetržitý výsadkářský výcvik.

Přídavky potravin

§ 65

K jednotlivým stravním dávkám se podle náročnosti vykonávané vojenské činnosti bezplatně poskytují tyto přídavky potravin:

- přídavek potravin A – zdravotní
- přídavek potravin B – při namáhavé službě,
- přídavek potravin C – při zvlášť namáhavé službě,
- přídavek potravin D – pro vojáky z povolání, důstojníky a praporčíky v základní službě a povolane ze zálohy a ostatní vojáky zařazené na funkce vojáků z povolání při cvičeních,
- přídavek potravin E – při tělovýchovné činnosti,
- přídavek potravin F – při sportovních přeborech Armády České republiky,

- g) přídavek potravin G – pro výkonné letce ve dnech letové činnosti,
- h) přídavek potravin H – pro výkonné letce zařazené do letových osádek letadel I. a II. kategorie.

§ 66

(1) Přídavky potravin se poskytují jen při současném poskytování naturálního stravování nebo bezplatného odběru stravy s výjimkou přídavku A. Přídavek A náleží všem nemocným na posádkové ošetřovně. Ve dnech, kdy se přídavky poskytují, vydávají se přídavky potravin spolu s prvním vydávaným jídlem.

(2) K jednotlivým stravním dávkám se vydávají tyto přídavky:

- a) ke stravní dávce 1 – přídavky A, B, C, D, E a F,
- b) ke stravní dávce 4 – přídavky D, G a H,
- c) ke stravní dávce 5 – přídavek D.

(3) Ke každé stravní dávce se může vydávat jen jeden přídavek. Přídavek D je možno vydávat i spolu s přídavkem A, B, C, G nebo H, přídavek G je možno vydávat i spolu s přídavkem H.

(4) Vykonávají-li osoby, kterým se poskytuje stravní dávka 2, 3 nebo 5, činnosti, při nichž se poskytují přídavky potravin B až F ke stravní dávce 1, lze jim místo stravní dávky 2, 3 nebo 5 poskytnout stravní dávku 1 a příslušný přídavek potravin, pokud je to pro ně výhodnější.

Oddíl pátý

Finanční náhrada a příplatek k finanční náhradě

Finanční náhrada

§ 67

(1) Finanční náhrada se vyplácí za jednotlivá denní jídla, která nebyla zabezpečena péčí vojenské správy, ve vyšší peněžní hodnoty stravní dávky, která měla být vydána.

(2) Vojákům z povolání ve 24 hodinových službách se finanční náhrada vyplácí ve vyšší peněžní hodnoty stravní dávky 1 s výjimkou výkonných letců a výsadkářů, kterým se finanční náhrada vyplácí podle odstavce 1.

§ 68

(1) Finanční náhrada za nevydané přídavky potravin se vyplácí jen za přídavky E a H.

(2) Výplatu finanční náhrady za přídavek potravin E může přímý nadřízený povolit vojákům tanečních skupin profesionálních armádních uměleckých souborů při kulturních vystoupeních mimo stálou posádku.

§ 69

Příplatek k finanční náhradě

(1) Příplatek k finanční náhradě se vyplácí pouze

spolu s finanční náhradou vojákům a žákům uvedeným v § 56 této vyhlášky, jestliže

- a) plní služební úkoly nebo se účastní sportovní soutěže či hromadné kulturní akce, které organizuje vojenská správa, pobývají-li mimo vojenský útvar, jehož jsou příslušníkem, a nemají-li možnost stravovat se ve vojenském stravovacím zařízení,
- b) konají službu u vojenského útvaru, kde se strava nepřipravuje a nelze ji zabezpečit smluvně.

(2) Příplatek k finanční náhradě se neposkytuje

- a) za dny volna uděleného k opuštění posádky a při udělení vycházky,
- b) za dny dovolené.

(3) Výše příplatku k finanční náhradě se rovná nejnižší vyšší stravní podle zvláštního předpisu.²¹⁾ Z této částky se vyplácí k finanční náhradě za snídani 20 %, za oběd 40 % a za večeři 40 %.

Oddíl šestý

Rozsah a způsob výpočtu energetické, výživové a peněžní hodnoty náležitosti potravin

§ 70

Normy energetické a výživové hodnoty stravních dávek a přídavků potravin jsou stanoveny v příloze č. 1 této vyhlášky.

§ 71

(1) Peněžní hodnota náležitosti potravin se stanoví tak, že průměrná skladba spotřeby jednotlivých potravin v kilogramech na osobu a den podle přílohy č. 2 této vyhlášky se násobí jejich průměrnými obchodními cenami za kilogram. Průměrnou obchodní cenou se rozumí průměrná cena jednotlivých druhů potravin nakoupených celkem pro stravování vojsk Armády České republiky za poslední tři měsíce. Peněžní hodnota stravních dávek a přídavků se uveřejňuje ve vnitřním předpisu.

(2) Peněžní hodnota stravních dávek a přídavků potravin se upravuje v závislosti na vývoji obchodních cen potravin. Úprava se provede, je-li celkový rozdíl průměrných obchodních cen všech druhů sledovaných potravin za období posledních tří měsíců vyšší nebo nižší o více než 5 % oproti obchodním cenám období, podle něhož byla stanovena naposled.

(3) Peněžní hodnota stravních dávek a přídavků potravin se upravuje nejdříve od prvního dne měsíce následujícího po zjištění rozdílu podle odstavce 2.

§ 72

(1) Peněžní hodnota stravních dávek se zvyšuje o 10 %:

- a) vojákům v kuchařských kursech a žákům a studentům ve dnech přípravy stravy ve skupinách do 25 osob,
- b) vojákům v trvale odloučených skupinách do 25 osob, které si samostatně připravují stravu, jestliže

zpracovávají samostatné vyúčtování náležitosti a spotřeby proviantu. Vojákům se může podle tohoto odstavce na základě žádosti zvýšit peněžitá hodnota náležitosti potravin o dalších 10 %, v závislosti na tom, v jakém rozsahu nakupují potraviny v maloobchodu.

(2) U vojenských útvarů s počtem stravovaných do 100 osob, kde je nutný nákup potravin z maloobchodu, se na základě žádosti může peněžní hodnota náležitosti potravin zvýšit až o 10 %.

§ 73

Energetická a výživová hodnota stravy a tím i peněžní hodnota náležitosti potravin v jednotlivých dnech měsíce nemusí být beze zbytku vyčerpány. Měsíční průměr čerpání má odpovídat hodnotám stanoveným pro jednotlivé stravní dávky a přídavky potravin v rozmezí + 5 % až - 5 %. Roční průměr čerpání nesmí překročit rozmezí + 10 % až - 3 %.

HLAVA TŘETÍ PŘEPRAVNÍ NÁLEŽITOST

§ 74

Přepavní náležitost

(1) Přepavní náležitostí se rozumí bezplatné poskytování přepravy vojákům a žákům na příkaz nebo v zájmu vojenské správy na území České republiky dopravními prostředky pro pravidelnou i nepravidelnou přepravu osob (dále jen „přeprava“).

(2) Přeprava se uskutečňuje:

- vojenskými dopravními prostředky,
- civilními dopravními prostředky s použitím vojenského přepavního dokladu.

(3) Není-li přeprava zajištěna péčí vojenské správy podle odstavce 2, poskytne se za podmínek dále stanovených náhrada jízdních výdajů.

§ 75

(1) Přeprava se poskytuje:

- vojákům v základní službě při cestách na řádnou nebo zvláštní dovolenou do místa trvalého nebo přechodného pobytu a zpět,
- vojákům povolaným ze zálohy při cestách na zvláštní dovolenou a zpět,
- žákům při cestách do zdravotnických zařízení a zpět, konají-li se v zájmu vojenské správy, a při cestách na hlavní prázdniny do místa trvalého pobytu a zpět,
- vojákům z povolání a studentům v další službě při cestách na řádnou dovolenou a zpět, při přestěhování v zájmu vojenské správy a při propuštění z vojenské činné služby.

(2) Přeprava na řádnou dovolenou se poskytuje vojákům z povolání a studentům v další službě jednou v kalendářním roce pro cestu do jednoho zvoleného místa pobytu na území České republiky a při cestách

na dovolenou do zahraničí jen do pohraniční přechodové stanice Českých drah, silničního hraničního přechodu nebo do místa odletu letadla a zpět. Je-li voják z povolání a student v další službě odvolán z řádné dovolené nebo přerušil-li mu ji velitel vojenského útvaru, poskytuje se přeprava podle tohoto odstavce v témže kalendářním roce znovu.

(3) Jestliže vojákovi z povolání a studentovi v další službě přidělila vojenská správa poukaz do rekreačního zařízení, poskytne se přeprava všech osob uvedených na poukazu tam a zpět.

(4) Při přestěhování v zájmu vojenské správy se poskytuje přeprava vojáka, osob žijících s ním ve společné domácnosti a bytového zařízení.

(5) Při propuštění z vojenské činné služby se poskytuje přeprava do místa trvalého nebo přechodného pobytu.

§ 76

Náhrada jízdních výdajů

(1) Náhrada jízdních výdajů při cestách do zdravotnických zařízení a při přestěhování se poskytne ve výši podle § 19 odst. 2 této vyhlášky.

(2) V ostatních případech se poskytne náhrada ve výši jízdních výdajů za 2. vozovou třídu osobního vlaku.

(3) Použije-li se po předchozím souhlasu velitele útvaru silniční motorové vozidlo, poskytne se náhrada ve výši jízdních výdajů za 2. vozovou třídu osobního vlaku.

HLAVA ČTVRTÁ UBYTOVÁNÍ

§ 77

(1) Vojákům v základní službě a vojákům povolaným ze zálohy se poskytuje bezplatné ubytování zabezpečované péčí vojenské správy ode dne nastoupení u vojenského útvaru při nástupu základní vojenské služby nebo vojenského cvičení do dne propuštění vojáka ze základní vojenské služby nebo z vojenského cvičení.

(2) Vojáci v základní službě a vojáci povolání ze zálohy jsou ubytováni v kasárnách. Poddůstojníci v základní službě, zařazení do praporčických a důstojnických funkcí, praporčíci a důstojníci v základní službě jsou ubytováni v kasárnách odděleně od mužstva. Praporčíci, důstojníci a generálové povolání ze zálohy jsou ubytováni v kasárnách odděleně od mužstva a poddůstojníků. Při cvičení mimo kasárna rozhoduje o způsobu ubytování velitel vojenského útvaru.

§ 78

(1) Žákům a studentům se poskytuje bezplatné ubytování ve vojenských internátech. Žákům a studentům, které vyslala vojenská správa ke studiu v jiných než vojenských školách, se poskytuje ubytování:

- bezplatně ve vojenských ubytovacích zařízeních nebo

b) úplatně v ubytovacím zařízení jiného provozovatele, které určila vojenská správa, a náleží jim náhrada prokázaných výdajů za ubytování.

(2) Ubytování podle odstavce 1 se poskytuje ode dne zahájení studia do dne ukončení studia. Neposkytuje se při cestách a pobytech mimo stálou posádku při udělení volna k opuštění posádky, studijního volna, dovolené a školních prázdnin.

(3) Bezplatné ubytování, které zajistila vojenská správa, se může poskytnout i žákům a studentům, kteří mají trvalý pobyt v místě, které je sídlem školy, nebo v místě, které umožňuje denní dojíždění.

(4) Vykonávají-li žáci a studenti u vojenských útvarů praxi, která je součástí studia, mohou být ubytováni v kasárnách, a to odděleně od ostatních vojáků.

§ 79

(1) Vojákovi z povolání a vojákovi v další službě, který vykonává zaměstnání v místě, kde nemá trvalý

pobyt a kde dopravní situace neumožňuje denní dojíždění, se poskytuje ubytování, které zabezpečuje vojenská správa. Ubytování se poskytuje úplatně s výjimkou:

a) ženatého vojáka z povolání, kterému se poskytuje náhrada podle § 25 písm. a) této vyhlášky,

b) vojáka z povolání, který vykonává službu u právnické osoby,²⁵⁾ jestliže neodmítl přidělený byt.

(2) Ubytování se poskytuje ve vojenském ubytovacím zařízení, výjimečně v ubytovacím zařízení jiného provozovatele, které určila vojenská správa. Výše poplatku za ubytování, otop a spotřebovanou elektrickou energii se stanoví výpočtem podle přílohy č. 3 této vyhlášky a hradí se vojenské správě.

ČÁST TŘETÍ ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

§ 80

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:
RNDr. Holáň v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 7/1996 Sb.

Normy energetických a výživových hodnot
stravních dávek a přísad potravin na osobu a den

Stravní dávky (SD) Přísady potravin (PP)	Energetická hodnota	Bílkoviny			Tuky	Kyselina linolová	Sacha- ridy	Minerální látky			Vitamíny				
	jouly	živo- čišné	rost- linné	celkem				vápník	fosfor	železo	A-ekv. retinolu	B ₁	B ₂	P-P-ekv. niacinu	C
	kJ	g	g	g	g	g	g	mg			µg	mg			
SD - 1	14 560	62	55	117	126	11	510	997	1800	20	1100	1,7	1,9	23	85
SD - 2	15 785	72	53	125	126	11,4	510	1100	1800	21	1100	1,8	2	23	90
SD - 3	15 977	76	55,5	131,5	124	11,5	530	1200	2000	21	1200	1,8	2	23	90
SD - 4	16 019	85	55	140	135	11,8	500	1100	2000	22	1200	2	2,5	23	100
SD - 5	17 981	78	58,1	136,1	156,9	12,6	570	1100	2000	23	1200	2	2	23	90
PP - A	430	-	-	-	-	-	24	3	-	-	-	-	-	2	2
PP - B	1 170	8,2	1,6	9,8	14,4	0,6	28	72	125	1,3	24	0,12	0,12	2,3	-
PP - C	1 700	8	2,7	10,7	19,6	1,1	46	26,4	131	2,1	94	0,17	0,13	3,7	2,4
PP - D	1 830	20,6	2,7	23,3	14,8	0,6	52	189	264	2,7	146	0,12	0,28	7,4	2,1
PP - E	3 460	13,9	1,3	15,2	23,5	1,5	139	193,6	344	3,1	258	0,39	0,29	6,4	5,3
PP - F	6 100	42,6	8,5	51,1	53,9	3,9	192	471	1075	10,4	870	1,1	0,83	21,4	20,5
PP - G	635	1	1,9	3,9	3,8	-	35	58	65	3,3	40	0,1	0,08	0,6	55
PP - H	760	-	1,9	1,9	0,5	-	41	42	49	1,1	25	0,12	0,06	0,9	45

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 7/1996 Sb.

**Průměrná skladba spotřeby potravin na osobu a den
k dosažení požadovaných energetických a výživových hodnot podle stravních dávek 1 až 5
a přídaveků potravin k určení výše jejich peněžní hodnoty**

Druh potravin	Stravní dávka					Přidavky potravin							
	1	2	3	4	5	A	B	C	D	E	F	G	H
	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka	dávka
	v g	v g	v g	v g	v g	v g	v g	v g	v g	v g	v g	v g	v g
Vepřové maso	69	73	70	103	103								
Hovězí maso	68	68	69	102	89								
Uzené maso	6	10	5	11	9								
Ostatní maso	2	4	2	4	2								
Vnitřnosti	6	12	15	20	14								
Uzeniny a výrobky z masa	45	42	44	50	60								
Masové konzervy	38	36	34	27	43								
Maso celkem	234	245	239	317	320		50	50	50	50	100		
Drůbež a drůbeží výrobky	30	30	32	35	30								
Kosti	2	3	2	3	2								
Ryby	10	7	9	9	8								
Rybí výrobky a konzervy	16	13	15	14	11								
Máslo	20	20	23	24	25								
Sádlo a slanina	11	13	10	8	15								
Jedlé tuky a oleje	27	24	21	26	35								
Mléko čerstvé	280	340	410	325	295							400	
Mléčné výrobky	74	80	97	121	72							100	
Sýry	30	30	32	32	34								
Vějce	36	45	48	65	50								
Chléb	320	319	310	250	340		100	100	100	100			

Druh potravín	Stravní dávka					Přidavky potravin							
	1	2	3	4	5	A	B	C	D	E	F	G	H
	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g	dávka v g
Běžné pečivo	90	60	92	120	59								
Jemné pečivo	33	30	45	15	40								
Trvanlivé pečivo	14	13	10	8	20						70		
Těstoviny	21	20	17	17	20								
Mouka, kroupy, vločky	70	75	65	86	78								
Rýže	32	32	26	25	27								
Luštěniny	14	15	12	11	18								
Cukr a cukrářské výrobky	60	68	68	50	80	25			25	30	30		
Brambory	460	457	490	408	419								
Zelenina čerstvá, mražená	185	190	190	222	190								
Zelenina nakládaná, sušená	85	90	70	100	70								
Zelí kysané a sterilované	20	20	20	20	20								
<u>Zelenina celkem</u>	<u>290</u>	<u>300</u>	<u>280</u>	<u>342</u>	<u>280</u>								
Ovoce čerstvé, mražené a sušené	89	88	88	106	88								
Citrusové plody	40	40	40	90	40								
Kompoty	28	32	35	35	35								
Zahuštěné ovocné výrobky	35	36	36	65	35								
<u>Ovoce celkem</u>	<u>192</u>	<u>196</u>	<u>199</u>	<u>296</u>	<u>198</u>			<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>200</u>		<u>380</u>
Přísady, nápoje						0,5			7	0,5		300	
Ostatní potraviny	57	67	62	723	55								

Výpočet poplatků za ubytování

1. Bodové hodnocení ubytovacího zařízení se stanoví součtem bodů odpovídajících kvalitě ubytovacího zařízení podle písmen a) až d):

- a) druh objektu
- ubytovna zřízená v samostatné budově nebo v části budovy, s ústředním (dálkovým) vytápěním 60 bodů,
 - ubytovna zřízená v samostatné budově nebo v části budovy, s ústředním (dálkovým) vytápěním a se společným sociálním zařízením 50 bodů,
 - ubytovna zřízená v samostatné budově nebo v části budovy, s lokálním vytápěním 40 bodů,
 - ubytovna zřízená v samostatné budově nebo v části budovy, s lokálním vytápěním a se společným sociálním zařízením 30 bodů,
 - ubytovna zřízená zpravidla jen na přechodnou dobu v části budovy určené k jiným účelům, se společným sociálním zařízením i pro ostatní uživatele budovy 20 bodů,
- b) zvýšení bodové hodnoty
- za teplou vodu 20 bodů,
 - za vyhrazené a vybavené prostory pro přípravu stravy (kuchyňky, koutky apod.) 10 bodů,
- c) vnitřní zařízení
- úplné základní a doplňující vybavení místností 100 bodů,
 - úplné základní vybavení a neúplné doplňující vybavení místností 90 bodů,
 - úplné základní vybavení místností 70 bodů,
 - neúplné základní vybavení místností 40 bodů.

Jsou-li místnosti v téže ubytovně vybaveny zařízením nestejně kvality, stanoví se zařazení do jednotlivých tříd pro každou místnost zvlášť.

Jsou-li místnosti vybaveny nadstandardně (např. apartmány), zvyšuje se bodové hodnocení o 50 bodů.

- d) bodová hodnota na jednu osobu podle počtu lůžek v jedné místnosti:
- jednolůžková místnost 100 bodů,
 - dvoulůžková místnost 75 bodů,
 - třílůžková místnost 60 bodů,
 - čtyřlůžková místnost 45 bodů,
 - pětílůžková a vícelůžková místnost 30 bodů.

U místností, jimiž je nutno procházet do jiných místností, se bodová hodnota na jednu osobu snižuje o 15 bodů.

2. Výše poplatku za osobu a den podle bodového hodnocení ubytovacího zařízení

Počet bodů	Kč	Počet bodů	Kč
do 80	7,00	255	8,80
90	7,10	260	8,90
100	7,20	265	9,00
110	7,30	270	9,10
120	7,40	275	9,20
130	7,50	280	9,30
140	7,60	285	9,40
150	7,70	290	9,50
160	7,80	295	9,60
170	7,90	300	9,70
180	8,00	305	9,80
190	8,10	310	9,90
200	8,20	315	10,00
210	8,30	320	10,10
220	8,40	325	10,20
230	8,50	330	10,30
240	8,60	335	10,40
250	8,70	340	10,50

3. Po dobu vytápění se poplatek stanovený podle bodů 1 a 2 této přílohy zvyšuje o náhradu za otop, která činí denně na jednu osobu při ubytování:

	lokální topení Kč	ústřední topení Kč
v jednolůžkové místnosti	1,50	2,00
ve dvoulůžkové místnosti	1,30	1,80
ve třílůžkové místnosti	1,10	1,60
ve čtyřlůžkové místnosti	0,90	1,40
v pětílůžkové a vícelůžkové místnosti	0,50	1,00

4. Jestliže ubytovaná osoba užívá vlastní elektrické spotřebiče s výjimkou elektrického holicího strojku, hradí vojenské správě spotřebovanou elektrickou energii. Výše úhrady se vypočítá z průměrné denní nebo měsíční doby provozu spotřebiče a ceny za 1 kWh podle ceníku platného v době odběru pro obyvatelstvo:

druh spotřebiče elektrické energie	denní spotřeba v kWh	měsíční spotřeba v kWh
vaříč	0,66	19,80
dvouvaříč	0,88	26,40
el. trouba	0,33	9,90
žehlička	0,08	2,40
pračka s el. přitápěním	0,44	13,20
remoska, gril	0,11	3,30
chladnička	1,50	45,00
mraznička	2,50	75,00
rozhlasový přijímač	0,33	9,90
televizor	0,88	26,40
magnetofon, CD přehrávač	0,11	3,30
videorekordér	0,11	3,30

Pobývá-li ubytovaná osoba mimo ubytovnu déle než čtrnáct dní a tuto skutečnost oznámí správci, snižuje se úhrada elektrické energie o částku odpovídající době nepřítomnosti.

SDĚLENÍ PRO PŘEDPLATITELE

Předplatné Sbírky zákonů České republiky pro rok 1996 vyřizuje výhradně nový distributor:

MORAVIAPRESS, a. s.

U póny 3061
690 02 Břeclav

Bankovní spojení:
Komerční banka, a. s., pobočka Břeclav
číslo účtu: 19-1910880267/0100

IČO 00 54 34 11

DIČ 298-00 54 34 11

tel. 0627/424 102, 424 153

fax 0627/424 160, 321 728.

Výše zálohy byla stanovena na 2300,- Kč.

Do objednávky uveďte: název firmy, přesnou adresu firmy, telefon, fax, IČO, DIČ, případně RČ, bankovní spojení, číslo účtu, počet objednaných exemplářů. Jako variabilní symbol uveďte Vaše IČO (RČ), konstantní symbol u hotovostní platby složenkou je 179, u bezhotovostní platby převodním příkazem je 0308. Dále prosím uveďte, pokud se liší sídlo firmy s místem doručování Sbírky zákonů, také adresu pro doručování. V případě rozesílání Sbírky zákonů na více míst přiložte k objednavce i rozdělovník.

Na uvedené adrese objednávejte i jednotlivé částky starších ročníků.

Představenstvo a. s. Moraviapress Břeclav

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03
- **Redakce:** Nad štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 37 88 77, fax (02) 37 88 77 - **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků - MORAVIAPRESS, a. s., U póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/424 153, tel./fax: 0627/424 160. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 07/213 644, 214 177. - **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,- Kč). - Vychází podle potřeby. **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek - MORAVIAPRESS, a. s., U póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/424 153, tel./fax: 0627/424 160. **Drobný prodej:** **Knihkupectví**, Na Poříčí 7, Praha 1; **Knihkupectví** - **Fišer**, Kaprova 10, Praha 1; **Z. Petrová**, Winterova 411, Pardubice; **Houdková**, Divišovo nám. 12, Znojmo; **Byzantion**, Masarykovo nám. 4, Jihlava; **ČS**, Kapucínské nám. 11, Brno; **Tycho**, Ostružnická 3, Olomouc; **D-G**, Hlavní tř. 23, Šumperk; „**U Kašků**“, Karlovo nám. 46, Kolín; **Krameriovo**, Klatovy 169/I; „**U Kadleců**“, Kamenná 20, Cheb; **Růžička**, Šeříková 932, Most; **Infoservis**, Mostní 954, Zlín; **Profesio**, Hollarova 14, Ostrava; **Knihkupectví**, Kněžská 18, České Budějovice; **Galerie ALFA, spol. s r. o.**, Bulharská 58, Trutnov a v dalších vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevídování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 443/94 zo dňa 27. 11. 1994.